

MAGYAR FALU

ALAPITOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Sip-utca 3. szám.
Telefon: József 424—76.
Postai csekkszám: 45.324.
Megjelenik minden vasárnap.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS
MEZŐGAZDASÁGI HETILAP**
LAPVEZÉR: vitéz GÖMBÖS GYULA

Előfizetési árak:
Egy évre 10— pengő
Félévre 5— pengő
Negyedévre 2'50 pengő
Egy szám ára 20 fillér.

Bem apó

(P) Ebben a pillanatban, amikor lapunkat bezárjuk, a Nemzeti Múzeum gázdrapériával bevont előcsarnokában fekvatározva fekszik Bem József tábornok holtteste, akit most szállítanak haza Sziria földjéről, a vérről áztatott lengyel földre, amelynek egyik legnagyobb szabadsághőse volt.

A koporsóban már talán csak csontmaradványai vannak meg a legendás hősnak, mégis megilletődve nézzük a koporsót, amelyet a koszorúk és virágok tömkelege borít. Bem apónak egy napra még holtan is meg kellett állni második hazájában, mert Osztrólenka fenes csillaga nemcsak a lengyel nemzetnek, de a magyar szabadságharcnak is legendás hőse volt.

A Nemzeti Múzeum előcsarnokában fekszik egy napig a nagy tábornok, melynek oszlopáról szeretett katonája és segédtszije: Petőfi Sándor szavalta el az örökméltű: »Tapra magaar!«-t. Lelkeik talán most is találkoznak a történelmi jelentőségű helyen, de vajon hol van Petőfi, akinek életére oly féltve vigázott a nagy tábornok? Segesvárnál elszakadt a vezértől, hogy befejezze magát a tomboló csatába, amely örökre elszakította tőlünk a költő-ústököst. És Bemtől, akit atyjaként szeretett.

Ha Bem apó látja a magyar nemzet osztatlan szeretetének megnyilvánulását, — talán megnyugszik a földöntúli világban. Ha nemes szíve és hatalams aggyeleje már el is engesztelt, de a szabadság szelleme, ami őt üzte, hajtotta, még ma is el mindkét nemzet szívében, amelyeknek szabadságáért oly legendásan harcolt.

Szüldőhazája azóta visszanyerte tépett szabadságát. A Dnester és a Visztula partján újra ur a lengyel. Holttestét nagy, szabad hazába viszik, amelynek évszázados vágyai teljesültek. A nagy halott itt nyugodtan pihenhet.

De mi lett a második hazájából? Mi lett a Duna-Tisza táján elterülő, égbengülő hegyekkel körülvett új hazából? Szabad lett, — de nincs köszönet benne. Azok a tájak, ahol Bem apó az ő dicsőséges harcait vívta, az oláhok birtokában vannak. A »szetreászka« hangzik ott, ahol a nagy költőtől örökre elszakította a végzet.

Mi mégis büszkén állunk a koporsó mellett. Megtéphettek, megalázhattak bennünket, de a hit, igazság és önérték virágait sohasem tudják letépni lelkünk rózsafáiról. A szabadság, egyenlőség és testvériség szent tüze még ég a szemünkben. »Mert annyi érző szív nem hiába onta vért«.

Bem József, — Isten veled. A Kárpátok északi lejtőjén élő nemzetnek talán több joga van Hozzád, mint nekünk, de a Duna medencében élő népnek is legendás hőse leszel, amíg csak magyar él e földön.

Szeretünk átkísér a Kárpátokon s a tarnowi sir nemcsak a lengyel népnek lesz zarándokhelye, de nekünk: Kossuth népének is.

Te benned biztunk eleitől fogva...

Irta: Zsirkay János

A közigazgatás megtette a magáét. Jegyző, főszolgabíró, csendőrdolgavégezetten mosolyog egymásra: sikerült. A hivatalos jelölt ezúttal is képviselő lett, Konkoly? Buza? Olyan mindegy! Az ellenzéki jelölt még a kerületben van — bucsuzik. — Csak távozna mielőbb! Ne izgassa a népet...

A főszolgabíró csendőrt vezényel. Egy sokorban sűrűsödik a tömeg, szinte feketélik. Asszonyok, férfiak s gyermekek sűrű raja fogja körül a »jegyzőt«: simogatják, becézik, mintha nagy fájdalmukban csak az vigasztalná őket, hogy még köztük van, hogy még látják és beszélhetnek vele. Virágot hordanak össze, a szeretet és becsülés minden jelével elhalmozák. Szinte lehetetlen, hogy a bukást így lehessen ünnepelni és szeretni. Nincs ebben a bucsuzásban semmi a vesztesek marcangoló szegyenéből, vagy a kötelességmulasztás lekiismeretfurdalásából. E lenkező eg. Ott dereng minden szóban, minden könnyben, minden mosolyban: az igaz ügyek szent hite, amely érzi a maga igazságát, s amely tudja magáról, hogy fel fog támadni előbb-utóbb... Minden elkozmásodott hatalmi fufang dacára is.

A borral, pálinkával megvesztegetett szerencsétlenek, akik legszentebb jogukat, jobb jövőjük és boldogulásuk lehetőségét múló mámorért vesztegetik el, szinte restelik a győzelmüket — pironkodva ólálkodnak a kerítések mögöl, hogy mi készül itt. Szeretnék, ha már mindennek vége volna — ha már lelkiismeretük háborgását nem korbácsolná a vesztesek, a lehangoltak egyre növekvő lelkesedése. — A csendőrök megjelennek és oszlást parancsolnak a magánudvarban. Hatósági engedély nélkül még szeretni sem szabad ma a csonka országban és főként egy jelöltet nem, aki nem a mindenható és egyedül üdvözítő párt programjával lépett fel...

A csendőrök oszlást vezényelnek — s a nép nem mozdul. Mint a megtestesült hitvallás áll szemben a fegyverrel a maga meggyőződésének, tiszta, szeplőtlen hitének mártír elszántságával.

Káromkodás, szitkozódás, basás-

kodó hangok hallatszanak a tömeg felé, amely még mindig mozdulatlanul feketélik bele a nyári éj — csillagos békességébe.

Ekkor előlép egy öreg tőporódott asszony és vékony, szinte gyermekiesen értetlen hangon bele kezd a zsolnába:

— Tebenned biztunk eleitől fogva...

És a büszke kuruc magyarok, akiknek véreben, csontjaiban még a mai lerongyolt sorsukban, megalázott elnyomatottságukban is benne él dicső eleiknek: a nagy szabadság mártírjainak és hőseinek tudata és emléke akik a harcot állják és nem félelnek megkapják a fővegüket és a csendőrszuroonnal, a hatalommal szemben zengik a zsolnárt:

— Tebenned biztunk eleitől fogva...

Az erőszak megtorpan. A zsolnár ereje megbénítja a fegyvereket is: szinte tehetetlenek ezzel a szent ihlettel szemben, amely éppen ilyen erővel szállhatott évszázadoknak előtte a gályarabok ajakáról a vallási türelmetlenség sötét és ma már hihetetlennek tetsző viharában...

És a zsolnár erősebbnek bizonyult, mint a gálya — a rabság erősebbnek, mint a hatalmasok üldözése: ma már hitéért sem gálya, sem üldözés nem lehet senkinek a sorsa...

Vallási hitéért nem. De a politikai hitéért?... Ó, még úsznak a gályák a szomorú, elmaradt, sötét magyar élet mocsaras folyóin...

Úsznak a gályák és a vélemény, a meggyőződés mártírjai még mindig ott süllyk a gályákon, a magyar gályákon az elnyomatás, az üldözés, a terror minden átkát és ocsmányságát, hurcolva a rabszolgasors minden szegyenét, de egyben az eljövendő szebb, gazabb magyar élet reménységét is...

És a jelentés röviden jelenti:

— Ezer többséggel győzött a hivatalos!

Ujjongás, öröm, siker.

Pedig az öröm, az ujjongás, a siker nem őket illeti. Mert hogy hatalmi szóval, borral, pálinkával, fenygetésekkel, jegyzői és hatósági preparálással többséget el lehet érni,

azt mindenki tudja, aki a mai választások módszerét ismeri.

De hogy háromezer választóból akadjon ezer ember — ezer ember, aki mind kis ember, szegény ember — akit semmiféle ígérettel, semmiféle itallal és ingyen adománnyal, semmiféle vállveregetéssel és kapacitálással, semmiféle terrorral nem lehet megfélemlíteni — ezer ember, aki nyiltan, férfiasan, bátran hitet mer tenni a maga igazsága mellett — ezer ember, akhez nem fér a pénz megvesztegető hatalma — ezer ember, aki a mai magyar élet forogtató, tülekedő viharában meg tud állani a maga elvi igazságának, hitének, meggyőződésének márványszikláján — ezer ember, aki még hisz, küzd és remél s ezért a hitéért áldozni is tud: ez az ezer ember a mi küzdelmünknek, a mi harcunknak a legszentebb, legeredményesebb igazolása. Milyen erő ez, azaz jobban mondva, milyen erőferrása lehetne ez ama hatalomnak a kezében, amely élni tudna vele s amely nem abban látja a maga szomorú hivatását, hogy itt minden ellenvéleményt letiporjon s a maga hasonmására formáljon, hanem, hogy minden igaz erőt a magyar jövő megalapozására, felvirágoztatására kamatoztasson?

Borért, pálinkáért vett meggyőződéssel nem lehet országot szerezni, de még fenntartani sem.

Azok a szavazatok, amelyek Judás pénzen biztosítják a megvásárolt többséget — sors fordulásával szint és arcot változtatva, könnyen hátat fordítanak és megtagadják azt, akire ma felesküdték? Vajon ilyen többségre lehet-e számítani veszély idején?

Vajon az állam, a nemzet, a magyar jövő szempontjából melyik tábor ér többet?

Szent a hitem, szent a meggyőződésem, hogy az ezer kuruc magyar becsületes meggyőződése és gerinces hitvallása egy szebb magyar jövő ígérete, még akkor is, ha a magyar politika gályák rabszolgáéneke bele sivalog a magyar éjszakába:

— Tebenned biztunk eleitől fogva...

Sufogó

Jegyzi: Ala Muszy

A népjóléti miniszter fogyókorája

Most tudtuk meg, hogy a népjóléti miniszter fogyókurát tart, még pedig eredménytelenség. Ugyanis a visszaérkező miniszterelnök gratulált a helyettesének, hogy távolléte alatt sikerült lefogynia. A népjóléti minisztere boldog örömmel fogadta a gratulációt, hozzá téve, hogy sikerült pár hét alatt két kilót és néhány dekát fogynia. A miniszterelnök egészen oda volt a boldogságtól, Háttha még tudná, a kegyelmes ur, hogy az adófizetők mennyit fogytak, hozzá még fogyókúra nélkül, akkor gratulálna csak igazán — a helyettesének.

Baráti szerződés a spanyolokkal

Egész országban óriási az öröm a kormány sikeres külpolitikája miatt. Főként a spanyol barátsági szerződés keltett nagy örömet. Egyik egységes dagadó mellet harsogta a folyosón: — Látjátok, mégis csak hatalmas agyvelő ez az István gazda. Sikerült neki az, ami eddig egy magyar államférfiúnak sem sikerült: a spanyol szerződés.

Mikor megkérdezték tőle, hogy voltaképpen miért örül annak olyan nagyon, kivágta: — Hogy a fenébe ne örüljek. Ezután nincs veszélyeztetve a spanyolviaszkunk.

A fagykár és a sertésfizetési kölcsön

A nagytőke képviselői csak sosem tudják elrejtetni a kisgazdák iránti ellenszenvüket. Hogy a fagykarról volt szó s hogy a gazdáknak nyújtandó segítséget követelték egynéhányan, — felszisszentek és követelték az ellenőrzést, mert — mint mondták — a gazdák nem arra fordítják a pénzt, amire kapják, hanem takarékbba rakják és kamatoztatva, gyarapodnak rajta.

Erre feljajdulnak a gazdák:

— Ejha! Mintha a nagybankok és gyárosok nem gyarapodnának az állami pénzekben s mintha volna valaki, aki valaha is elszámoltatná őket a — nyereségről.

És nincsen igazuk?...

Olcsó hitel

Bucsuzól egy ígéretet is kaptak az adófizetők. A pénzügyminiszter megígérte, hogy olcsó hitelt akar nyújtani az országnak.

Ebből a kijelentésből csak egyet nem értünk: az országnak-e, vagy úgy, mint eddig: a bankoknak? Mert a bankok eddig is kaptak hitelt, olcsót is, sokat is, amennyit csak akartak.

Hiszen éppen abból gyarapodnak, hogy az ország olcsó pénzt drágán adják tovább a termelőnek. Ugy látszik, erre rájött a pénzügyminiszter úr is. És most már az országnak ígéri a hitelt. Várjuk, még pedig nehezen. Mert az ígéret csak akkor szép, ha meg is tartjuk.

Új kölcsönt keresnek

A pénzügyminiszter felhatalmazást kért és kapott, hogy új külföldi kölcsön után nézhessen s ha talál, azt felvehesse. — Persze, a Ház megszavazta, sőt tapsolt is hozzá. No hogyne tapsolt, hogyne üjongott volna. A jogász gyerek is táncol, mikor kölcsönt vesz fel — de vajjon a papája táncol-e örömeiben? A miniszterek felveszik a kölcsönt, el is költik — s a polgárság nyögheti a — kamatokat.

A felsőház a gabonával üzött tőzsdei játékok ellen

A felsőház most tárgyalja a költségvetést, amelyet Bezerédy István felsőházi tag ismertetett. A vita első szónoka Somssich László gróf volt, aki szóvá tette, hogy a költségvetési javaslat későn került a felsőház elé, minek következtében az alsóházban elfogadott határozati javaslatok felett egyszeri halasztás után kell döntenie. Kérte a kormányt, hogy a jövőben ezt lehetőleg küszöbölje ki. Beszédében részletesen foglalkozott a magyar mezőgazdaság helyzetével, a gabonaneműek alacsony árával, majd kijelentette, hogy

a tőzsdén a gabonahatáridős juttatást tovább tünni nem lehet,

Elismerte, hogy a gazdák képviselőinek a tőzsdetanácsba való bevonása a tőzsdereform terén bizonyos haladást jelent; arra kérte a kormányt, hogy ha ezután is olyan jelenségek mutatkoznak a gabonátőzsdén, mint néhány nappal ezelőtt, akkor a legerélyesebben teremtsen rendet ezen a téren. A gazdasági viszonyok, mondotta, Magyarországot bele sodorták a világversenybe, most már arra kell törekednünk, hogy megálljuk a helyünket. Megállapította, hogy rosszul dolgoznak azok a tiszavidéki gazdák, akik buzájukat sokkal jobban értékelik, mint a többifajta búzát. A tiszavidéki búzát nem lehet zárt típusnak jelteni. Ezután visszatért az azokat a támadásokat, melyek a vetőmagtermelők ellen hangzóttak el a képviselőházban és megállapította, hogy a magtermelők uttörő munkát végeztek. Örömmel üdvözölte a pénzügyminisztert abból az alkalomból, hogy a földadót le szállította és a közterheket csökkentette. Kérte a földművelésügyi minisztert, hogy ezután is helyezzen nagy súlyt a gazdasági szakoktatás kérdésére, szerezte azonban nyolcosztályos mindennapos iskolák bevezetését nagyon meg kell gondolni. Takarékosagra sürgetett minden vonalon, mert

belföldi tőkeképződés el sem képzelhető takarékoság nélkül.

Beszéde végén összetartást és együttes munkát sürgetett. A következő felszólaló Huszár Aladár volt, aki megállapította, hogy tíz év alatt óriási fejlődés történt. A kormány az akkori ország úszkós romjait eltakarította és az államháztartás

egensúlyát helyreállította. Most már a gazdasági élet talpraállítására van szükség, sajnos azonban, éppen a gazdasági válság dotálása a legkisebb.

Ezután József főnecse emelkedett szólásra. A rokkantkérdésről beszélt hosszabban s hangoztatta, hogy míg a száz- és hetvenöt százalékos rokkantak eltartásáról az állam gondoskodik, addig

a társadalom megelégedezik kötelességeiről, amikor arról van szó, hogy a kisebbbűnű rokkantak megfelelő elhelyezkedést találjanak.

Egy esetet hozott fel példaképpen, elmondotta, hogy egy ötvenszázalékos rokkantnak állást szerzett egy szivar-gyárban, de amikor később kiment és megnézte, hogy milyen helyzetben van ez a rokkant, megállapította hogy nehéz munkára, szénhordásra állították be. — Kérte a népjóléti minisztert, hogy terjesszen törvényjavaslatot a Ház elé, amely a társadalomnak is kötelességévé teszi, hogy bizonyos mértékben gondoskodjék a rokkantakról. Ezután a felsőház figyelmét az egyke és a tüdővész pusztítására hívta fel. Elmondotta, hogy Baranya vármegye több községében minden családnak csak egy-egy gyermeke van s egyes helyeken még ki is gunyolják az áldott állapotban lévő anyákat.

Törvényjavaslatot sürgetett az egyke elharapódzásának megakadályozására.

A tüdővészről szólott ezután, mely Magyarországon hihetetlen pusztítást végez. Népünk legértékesebb rétege pusztul el ebben a betegségben, mert a szanatóriumokban csak olyanokat vesznek fel, akiknél a baj kezdetleges állapotban van, így a súlyosabb betegek továbbra is otthon maradnak és megfertőzik a környezetüket. Azt kérdezte, hogy lehetne-e több és nagyobb tüdőbeteg kórházat vagy osztályt felállítani, hogy a szerencsétlenek meggyógyulhassanak, vagy ha nem, úgy nem veszélyeztetnék a társadalmat, Erre vonatkozóan törvényjavaslatot kért. Somssich László gróf beszédére visszatérve, megállapította, hogy

a lelketlen tőzsdei játékkal tönkreteszik az egész gazdaság-dalmat.

A költségvetést a felsőház is elfogadta.

Négy hónapos szünet a parlamentben

Az utolsó üléseken a hadikölcsönvalorizációról beszéltek a szónokok

A képviselőházi szünet előtti napokban Egyik a záloglevelek szerzésére vonatkozó, továbbá a betegpénztári késedelmi kamatok elengedéséről, a másik pedig a hadikölcsönkötvényesek újabb segélyezéséről szolt.

A kölcsönvita első szónoka Neubauer Ferenc volt, aki azt hangoztatta, hogy a hosszú lejáratú zálogkölcsön csak akkor lehet előnyös, ha az nem külföldről ered, hanem a belföldön szerezhetjük meg. Kétségtelen, hogy a mezőgazdaság megfelelő tőke hiányában nagyon nehezen él, de attól még is tartózkodni kell, hogy feleslegesen csináljanak adósságot a gazdák.

Wolff Károly szerint csak akkor lenne teljes a gazdasági függetlenségünk, ha hitelgényeinket a belföldi tőke el tudná látni, addig azonban, még sok időre van szükség, míg a bizalom visszatér, mert azt nagyban lerontotta a hadikölcsönök nem valorizálása. A kölcsön olcsósága szempontjából lényegesnek tartja, az il-

letékmentességet s hangoztatja, hogy minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy a hitel olcsóbb legyen.

Ezután Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra és kijelentette, hogy nem szeretné, ha a mindig okvetlenkedő Fábán felszólalásai hangulatot keltenének a Társadalombiztosítóval szemben. Megállapítja, hogy a kisiparos, ha segéd nélkül dolgozik, nem áll kényyszer alatt, viszont, ha segédek tart, akkor nagyobb a forgalom, és így van jövedelme is. Különben is egy kisiparossegéd után fizetendő és a munkaadót terhelő járulékok csekély 45—60 fillér. Az ő helyzete sokkal nehezebb, mint a kultuszminiszteré, mert a szociálpolitika új do.og Magyarországon, míg a kulturális feladatok iránt több megértés mutatkozik. Ha egy pohár sörrel kevesebbet fogyasztanak ezek a társadalmi rétegek, akkor mindjárt meg volna az az összeg, melyet a Társadalombiztosítónak kell fizetni.

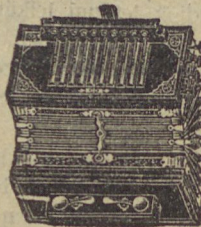
A népjóléti miniszter kijelentette, hogy több joga van erről a kérdéssel szólni, mint Fábának, mert ő kisiparos családból származik, míg Fábán képviselőnek valószínűleg nem ott ringott a bölcsője.

Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt fel s hangoztatta, hogy pénztintézeink a legszilárdabbak s velük szemben sem belföldön, sem külföldön semmiféle aggodalomra nincsen ok. Ezzel kapcsolatban felkérte a sajtót és a közvéleményt, hogy tartózkodjék olyan hamis hírek terjesztésétől, amelyek csak arra alkalmasak, hogy a bizalmat megrendítsék. Fábán Béla beszédével kapcsolatban kijelentette, hogy a forgalmi adó terén minden tekintetben az általánosra fognak áttérni, hasonlóképpen intézkedett, hogy a késedelmi kamatot tizenkét százalékra szállítsák le. A Ház ezután a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd Vojnich Miklós br. és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter felszólalása után megszavazták az osztrák korona tartozásokra vonatkozóan kötött magyar-cseh egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslatokat is. Vita nélkül fogadták el még az osztrák köztársasággal kötött adóügyi jogvédelmi és jogsegély-egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslatot is.

A hadikölcsön károsultak segélyezéséről szóló javaslatot Temesváry Imre ismertette, majd Pakots József szólalt fel, hangoztatva, hogy a hadikölcsönkérdés végleges elintézése a nemzet becsületügye. Szilágyi Lajos azt állította, hogy az egész országban mindenki a hadikölcsön valorizáció álláspontján van, a Háznak is arra kell tehát helyezkednie. Knu Béla felszólalása után Sándor Pál határozati javaslatot nyújtott be, melyben utasítani kéri a pénzügyminisztert, hogy az őszi ülésszak elején nyújtson be törvényjavaslatot a hadikölcsön kötvények valorizálásáról. A napirendi indítvány után Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra és megállapította, hogy magának a valorizációnak a kérdése ezzel a javaslattal nem függ össze, és a kormány semmilyen irányban nem akar állástfoglalni a letárgyalt javaslattal a valorizáció tekintetében. A kormány tavaly elhatározta, hogy a nyomorba jutott hadikölcsön károsultakon segít; a mostani javaslat csak enyhíti a tavalgyi valorizációs javaslat megkötöttségén. Nem alamizsnáról van szó, mert aki a törvényben megszabott feltételeknek megfelel, jogosan követelheti a neki járó összeget. Ha valami kifogásolni való van, úgy az összeg csekélyisége az, ám-bár ötmillió pengőnyi összeget lebecsülni nem lehet. Beszéde végén bejelentette még, hogy a legnagyobb méltányossággal fogják kezelni a kérdést. Ezután gyorsan megszavazták az összes beterjesztett javaslatokat s a Ház megkezdte négy hónapos szünetét. Ez alatt az idő alatt lesz alkalmuk a honatyáknak érintkezésbe lépni választóikkal s áttanulmányozni azt a rengeteg panaszt és bajt, amely országszerte mutatkozik. Reméljük, hogy ősszel el is követhetnek mindent a bajok kiküszöbölésére és orvoslására.

Pompás hangszerek

közvetlenül Európa legnagyobb hangszerész-küldésével.

Tájékoztató árak:

Hogedük — már P 7-90-461
Harmonikák már P 7-80-461
Citerák — már P 11-80-461
Klarinétok már P 14-95-461
Mandolinok már P 15-20-461
Gramolonok már P 29-50-461

60 oldalas új diszkográfgyűjteményünk ingyen!

Meinel és Herold

hangszer-,
beszélőgép- és harmonikagyár
Budapest, IX/109. Üllői-ut 19.

Még ebben az évben megtörténnek a vármegyei választások

Scitovszky Béla belügyminiszter szabadságra utazása előtt hosszabb nyilatkozatot tett az újságírók előtt tárcájának legfontosabb és legközelebbi terveiről. — A nyilatkozat a következő:

— A nyári szünet alatt — kezdte nyilatkozatát a belügyminiszter — tárcám teljesen elő fogja készíteni a fővárosi törvényjavaslatot, a községek háztartásáról szóló törvényjavaslatot a rendőri törvényjavaslatot, valamint a gyülekezési törvényt és ha lehet, egészen különállóan: az egyesülési törvényt.

Az egyesülési törvényjavaslatot különböző fontosabb szempontok miatt teljesen elkülönítettük a gyülekezési törvényjavaslattól. Tervünk az, hogy az új polgári törvénykönyv alapján oldjuk meg az egyesülési törvény kérdését és ezért nem bánnom azt sem, ha ennek a javaslatnak a benyújtása hosszabb ideig késne is.

A belügyminiszter ezután közölte, hogy a megyei törvényhatósági választásokat még ebben az esztendőben feltétlenül meg fogják tartani.

— En azt hiszem, — mondotta a belügyminiszter — hogy semmiféle akadály nem lesz annak, hogy a törvényhatóságok még ebben az esztendőben válasszanak. A végrehajtási utasítást tartalmazó rendelet már el is készült és azt a legrövidebb időn belül ki fogom adni.

A Tábor tagjainak tehát ébren kell lenni s már most készüljenek fel a választásra, hogy minden értelmes és tehetséges tabor-tagunk bekerülhessen a vármegyére.

A vármegyei választásoknak nagy jelentősége lesz a kisgazda-politika kialakulásában, azért fontosnak tartjuk, hogy az előkészületeket már most megtegyék. A jelöltek neveit annakidején feltétlen közöljük velünk, hogy minél nagyobb erkölcsi támogatásban részesíthessük őket.

Elverte a jég Karcag, Szolnok és Cegléd vidékét

Szolnokon és vidékén emberemlékezet óta nem volt oly jégverés, mint aminő a múlt hét keddjén pusztított.

Karcag, Kisujszállás, Szolnok, Abony, Cegléd, Jászberény volt a jégverés kiterjedésének vonala, de a központja, ahol a legnagyobb volt az ereje a pusztításnak: Szolnok volt. Díónagyságu jégdarabok estek, véresre sebeztek az állatokat, agyonverték a baromfit. Még négy és öt órával a jégverés után is magasan állt a jég Szolnokon és határában. A gyengébb fákat a vihar széthá-

lasította, a vetést teljesen tönkretette.

A fagykár miatt a tiszántúli kukoricát újból kell vetni. Mozgalom indult meg gyors vetőmag kiutalásáért, a kérést szerdán terjesztették a földművelésügyi miniszter elé. Erre a vidékre az idén igazán rossz idők járnak, már harmadszor kell vetniük. Először azért, mert fagykár volt, másodszor azért, mert kiderült, hogy az első kiosztású tengeri csiraképtelen volt, harmadszor pedig a mostani jégverés

után kell a szolnokiaknak újra vetniük. Könnyen lehet, hogy most harmadszor már nem tengerít, hanem kölest fognak vetni.

A jégverés kedden délután 1 órakor kezdődött és 11 percig tartott, beverte a szolnoki város háza 45 ablakát, a tanyákon a fákat tönkretette, a házak ablakait tönkre zúzta. A kár egyelőre felbecsülhetetlen. Érdekes, hogy a vihar cik-cakos vonalban terjedt és a környék néhány faluját és tanyáját megkímélte a károsodástól.

»Gazdák útján kell összehozni az exportországok tömörülését«

Ki kell zárni a dolgok intézéséből a bürokratizmust — Az OMGE elnökének beszéde a győri vándorgyűlésen

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési vándorgyűlését vasárnap Győrött tartották, az egész felsődunántúli gazdatársadalom igen élénk érdeklődése mellett. Gróf Khuen-Héderváry Károly, a felsődunántúli mezőgazdasági kamara elnöke nyitotta meg az ülést. Megjelent az ülésen Albrecht főherceg is.

Khuen-Héderváry után Mesterházy János gazdasági főfelügyelő vette át az elnöklést. Az ülés során gróf Somssich László, az OMGE elnöke nagy figelem közepette beszédet tartott, amelyben számos aktuális mezőgazdasági kérdést érintett és rámutatott arra a szorult helyzetre, amelyben most a gazdák vergődnek. A helyzet rendkívül komoly és ezért

ne engedjünk helyet a gazdasági defetizmusnak, amelyet sokszor azok terjesztenek, akik a gazdáknak kárt akarnak.

A gazdasági válság rajtunk kívül álló nemzetközi körülményekből ered. Nem lehet elhinni, hogy egész Európa tudatára ne ébredne annak, hogy össze kell fogni Európa kérdéseinek új elrendezése, ha Európa nem akar elpusztulni. Reméli, hogy az exportországok tömörülése létrehozható lesz, de nem politikusok, hanem gazdák útján kellene ezt kezdeményezni.

— Ami a belső bajokat illeti, itt igen sok a paasz.

Ki kell zárni a dolgok intézéséből a bürokratizmust.

Ma egyik minisztérium a másikba utalja a dolgokat, a nélkül, hogy döntene. Ebbe

minden belepusztul. Vannak kérdések, amelyeket 24 óráig sem lehet halasztani, hanem rajtaütésszerűen kiadni a megfelelő intézkedést. Az ügyek elintézésének sorrendjénél a szükség és fontosság szerint kell meghatározni a cselekvés egymásutánját, nem pedig a befolyás és a protekció alapján.

Attérve a termelési bajokra, beismerjük, hogy a gazdákat itt súlyos mulasztás terheli, mert

ma egyoldalú tultermelés van például a gabona terén.

Verhetjük a mellünket, mert az átalakulás halogatásában mindnyájan hibásak vagyunk. At kell térni megfelelő ipari növényekre, ezenkívül a takarmánytermelést jobban ki kell terjeszteni az eddiginél.

Szálas takarmányban, rétekben hiánunk van, ami megnehezíti az erőteljesebb állattartást, pedig erre szükség van. Az átalakulásnál mindenütt figyelemmel kell lenni a külföld igényeire is és

a kereskedelmet itt kell felszólítani, hogy adjon tanácsot, hogy mit és hogyan lehet értékesíteni.

— Ami a márkázást és a standardizálás ügyét illeti, igen kénes kérdés ez. Törekedni kell az egyöntetű buzára, de a szabad mozgás alapján. Erre vonatkozóan gyakorlati javaslatot tesz.

Zajos taps követte a beszédet, amely után Mesterovits Iván gazdasági főfelügyelő, miniszteri teigazdasági biztos és Pazár Emil gazdasági felügyelő tartott előadást a szarvasmarhatenyésztés és a tejkérdés megoldásáról.

Bethlen gróf a magyar-francia közeledésről és a királykérdésről

A külügyi bizottság ülésén Bethlen István gróf miniszterelnök nagy beszédet mondott, melyben ismertette külföldi útjának eredményeit.

Madridi és párisi útjának az volt a célja, hogy személyesen tájékoztassa a vezető államférfiakat Magyarország politikai törekvéséről. Rámutatott arra, hogy csak békés eszközökkel akarjuk elérni az országnak a revizióra irányuló törekvéseit. Nem akarjuk meglepetésszerűen elintézni azokat a politikai kérdéseket sem, mint amilyen például a királykérdés, amelyeknek bizonyos nemzetközi vonatkozásuk van. Megbeszélései

során Párisban ismertette Magyarország viszonyát szomszédaihoz és örömmel állapította meg, hogy Magyarország és Franciaország között felmerülő érdekellentétek elosztatásának megvan a lehetősége, mert a tudatos félrevezetésnek itt is nagy szerepe volt. Lehetetlen, hogy a nemzeti érzéssel telített francia nép lassankint ne értse meg, hogy ennek az országnak a közvéleménye nem nyughatik bele a világ végéig a békeszerződések által teremtetett állapotokba. Amiből az következik, hogy a jobb megértés érdekében azokkal a politikai eszközökkel dolgozhatunk, amelyek minden

kormánynak rendelkezésére állnak kulturális, gazdasági és pénzügyi téren. A francia vezető politikusok örömmel és elégtétellel vették tudomásul ezt a szándékot, úgy hogy meggyőződése szerint ezen a téren is fokozottabb munkával sikerre van kilátásunk. Ez az az irány, amelyet a magyar politikanak francia viszonylatban szabni kívánna, s amely lehetővé teszi, hogy a két ország között fokozottabb megértés és jobb viszony fejlődjen ki, aminek nagy értéke volna, mert hiszen látható, hogy Erópa valamennyi kérdésében Franciaországnak milyen döntő sulya van. Mindez teljes mértékben összeegyeztethető azzal a szorosabb baráti viszonyal, amelyet Olaszországgal, Németországgal és lengyelországgal tartunk fenn. Sőt ez kiegészíti ezt a politikát, mert amennyire sulyt helyezünk arra, hogy ezeket a baráti kapcsolatokat ne csak fenntartsuk, hanem kimélyítsük, éppen annyira sulyt kell helyeznünk arra is, hogy Franciaországgal jó viszonyt teremtsünk, ez a viszonyunkat megerősítsük és a jövőben szintén a magyar politika tengelyévé tegyük.

A a miniszterelnök közléseit a bizottság egyhangulag tudomásul vette.

A posta 14 éve számokban

Igen érdekes könyvet adott közre a magyar királyi posta vezérigazgatósága. A könyv a posta jelentését tartalmazza 1927. évi működéséről, ennek az évnek az eredményeit összegezve 1913. évig vásszamenőleg minden esztendő statisztikai adataival. Gondos és értékes munka ez s nemcsak azt mutatja pontosan, hogy a háború utáni forradalmi idők milyen szörnyű pusztítást végeztek a postában, hanem örvendetes dokumentumát szolgáltatja e kitérő intézmény talpraállításának és fejlesztésének.

Néhány érdekes adat: A postán szállított összes küldemények darabszáma volt 1927-ben 447,582,172, míg 1913-ban 1.105,544.251. A postán szállított összes küldemények értéke volt 1927-ben 3.809,099.736 P, 1913-ban pedig 14.555,306.132 pengő értékű korona.

A hírlapküldemények darabszáma volt 1927-ben 101,411.874, míg 1913-ban 233,960.598, de 1917-ben 278,396.400 darab hírlapot szállított a posta.

A posta, táviró és távbeszélő összes személyzete 1917-ben közel 50.000 főt tett ki, 1927-ben pedig megközelíti a 19.000-ot.

A különbözet, természetesen, annak tudható be, hogy országunk kétharmada idegen megszállás alatt van.

BLAHOS fényképész

II., Fő-u. 18.

Minden e szakba vágó munkát legutánysabban vállal.

Utóhang a tarpai választásról

Kaptuk a következő sorokat:
Amikor e sorokat írom, eszembe jut az a mondás, hogy „már megint a zsidó”. Nem akarok zsidóellenes cikket írni, de nem állhatom meg, hogy papírra ne vessem, hogy kisgazdatestvéim okuljanak belőle és ne szolgáltassák ki magukat teljesen a zsidóknak. Azt gondolja sok magyar ember, hogy ha zsidó nem volna, megbénulna a kereskedelem és hogy zsidó nélkül kereskedelmet és megélhetést el sem lehet képzelni. Tévedsz jó magyarom, amikor ilyen hitben ringatóz magad, csak próbáld meg, te is olyan kereskedő leszel, mint ők, csak ahhoz idő kell, mint ahogy ők dolgoztak és ma is dolgoznak. Kedves jó magyarom, fajtám, ne légy kicsinyhitű, hiszen ha tudnád, milyen tudománya van a zsidónak, talán nem nyilatkoznál olyan elismeréssel róla. Szerintem 50 százalékgig olyan, hogy egy közönséges számlát nem tud kiállítani és mégis kereskedő, veszen és elad, célja nyerni és előrehaladni. Ura lenni annak, amit ezer éve szereztünk és fenntartunk, most ők szeretnék bitorolni és ők ezt azért tudják keresztülvinni, mert összetartók és egymást segítik, tehát ez az egy az, amitőlük meg kell hogy tanuljunk: az összetartást és a kereskedelmet.

Már három éve a beregi magyarokat nehéz csapások látogatják s azelőtt sem volt valami rózsás a helyzetük. Így aztán a lakosság napról-napra szegényebb lett. Így jött a váltó, utána a magas kamat, amit a Nemzeti Bank legutóbbi kamatlábemelése is előmozdított. A lakosság természetesen hitelhez folyamodott, mégpedig oda, ahol a nagytőke van, mert ha a föld nem is terem, de élni mégis csak kell.

Természetesen e szorult helyzetet a vásárosnaményi bankérdekeltség is kihasználta, úgy, hogy szinte érezhető volt, hogy a lakosság 60 százalékgig a zsebében van.

Most, hogy eljött a képviselőválasztás a lakosság szívével, lélekkel egy nevet: Zsilinszky nevét hangoztatta, (kinek megválasztása egész biztosra vehető volt) mert ebben látta védőjét, ebben látott olyan embert, aki a fajtájáért kész a sikra szállni, kész az alsóbb osztály jogaiért a legvégéig küzdeni. Nagyon szép összetartás volt, ami dicséretére válik a beregi magyaroknak. De jött a váltó, amely bombaként hatott. Választás előtt két nappal jött a zsidó érdekeltség, jött a hatalmával: a hitellel, a váltóval. Hogyha jó magyarom, a kormánypárti jelöltre nem szavazol, nem folyósítják a váltót, ki kell fizetned. Ha nem, leperlik rólad a meglévő kis házat is. Azok, akiket te beengedtél ide, megtörted őket, jogot adtál nekik, hogy lehessenek korcsmárosok, vendéglősök, szatócsok, bankigazgatók, stb., azok most a zsebükben hordanak, kívánják, hogy a polgári jogodat az ő tetszésük szerint gyakoroljad, mert ha nem, akkor... akkor baj lesz. Ők dirigálnak elvedben. E jogoddal, amit csak minden öt évben gyakorolhatsz, nem vagy szabad. Ők autón járnak, neked még közönséges taligád sincs, lerongyolódól ugyanarra, hogy utoljára koldustarisznyát akasztól a nyakadba, gyermekeid nem tudod gyógyíttatni, éhez, fázol s ezt köszönheted annak a zsidónak, akinek teljesen ki vagy szolgáltatva, akinek amnesztiát adtál, akit befogadtál hajlékodbba, hogy végtére kitorjon onnan.

Ez az állapot így sokáig nem mehet. Jogot kell adni és kérni kell a magyarnak is, hogy lehessen és legyen ő is börtös, kocsmáros, szatócs, hogy néhány évtized múlva ő is lehessen nagytőkés, bankigazgató, hogy ő is járhasson autón, mert a magyar is tud kereskedni, vendéglős, korcsmáros lenni. Ő is kitud egy eladási jegyzéket állítani, épp úgy, mint egy zsidó. Ha ez meg lesz,

akkor a jogodat szabadon gyakorolhatod, nem leszel befolyásolva. Csak egy kis összetartás, miénk a győzelem. Nem kell nála vásárolni, nem kell vele üzletet kötni, bár-hogy kecsegtet is a nyereséggel. Nem is kell e kitartható sok idő s akkor elköltözik a faludból egy szép napon, mint a golyó. De csak ha egyesültek, összetartottak, mint ahogy ők összetartanak. Csak így lehet megélni, így lehet megalapozni a boldog, szabad Magyarország fundamentumát s így lehet ur a magyar a saját hazájában, ha összetart és megérti egymást. Akkor nem lesz kiszolgáltatva egy zsidó bankérdekeltség befolyásának.

Ezt kívánom! Ha ez meglesz, a magyar a magyar megérti, akkor bátran nézhetünk a jövő felé, szabad és ur lesz a magyar a saját hazájában és akkor lesz egy szebb és egy boldogabb Magyarország, ahol boldog lesz minden magyar, csak összetartsunk és értsük meg egymást.

Nagy Lajos

Balra hajts!

Írta: Bodnár Sándor kovácsvágási kisgazda

Tekintetes Szerkesztőség! Múltóztásnak panaszaikat illetékes helyen szóvá tenni, mert a folytonos büntetéssel már teljesen tönkretesznek bennünket itt a szomorú végeken.

A tavasszal Sátoraljauhelybe mentünk. Ide szokunk vásárra járni és fuvarozni, mert ez a város van legközelebb itt az abauji végeken. Trianon megcsontította a mi meggyünket is s a szomszédos Zemplénmegyével együtt alig maradt meg egy harmadrésze.

Már ez a tény is szükségessé teszi, hogy itt úgy bánjanak a néppel, hogy ne legyen elkeseredve. Állandóan érintkezik ez a nép a határon túl levő magyarokkal, s szükséges volna, hogy itt legalább senkinek se legyen panasa, hogy a tulajdonon levő testvéreink minél inkább kívénkozzanak vissza.

Ezzel szemben szomorú dolgok történnek itt. Itt van mindjárt a mi esetünk. Sátoraljauhelyből, hogy jöttünk hazafelé kocsin, a járhatatlan gödrös, és kavicsos baloldali ut helyett a jobboldalon men-

tünk. Széghalom felől két csendőrt jött velünk szemben, a kocsikat mind megállították, a kocsisokat felírták s jelentést tettek ellenünk a hatóságnál.

A szabályt nagyon jól tudjuk, de az utak olyan állapotban vannak, hogy minden percben attól kell tartanunk, hogy összetörök a kocsi kerék. S mivel nem vagyunk abban a rózsás helyzetben, hogy minden héten kocsikereket csináltassunk, természetes, hogy igyekszik az ember a jó utra. Ezért megbüntettek bennünket fejünkön öt pengőre.

De nemcsak mi kerültünk ebbe a helyzetbe. Alig van ember erre mifelénk, hogy kisebb-nagyobb összegre meg ne büntessék. Ha nincs egy percig a lóva mellett, vagy az utszélen megáll, avagy nem jól hajt, már büntetnek. Végre elmegy a türelmünk. Roskadunk az adó alatt, az országutakat nem csinálják, nem kavicsolják, nem javítják, csak a büntetés jön nap-nap után, hol egyikünkre, hol másikunkra.

Nagyon kérjük a tekintetes Szerkesztőséget, tegye szóvá illetékes helyen ezeket a szomorú állapotokat. Bennünket, mint hazafiakat nagyon bánt ez az eljárás, nem azért, amiért fizetnünk kell, hanem azért, hogy a csehek ugys kihasználnak minden rágalmat ellenünk, s úgy állítják be a helyzetet, hogy itt nincs nyugalom a polgárságnak. A józan ész is azt parancsolja, hogy a határszéli néppel igazságosan és méltányosan bánjanak, mert ezt az ország jóhírneve követeli.

Szülőoltványok

gyökerez hazai vesszők,
fajtisztán, legelcsóbban a

Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T.-ná
Budapesti, VIII. ker., Kenyérmező-utca 6. sz.
Kérjen árajánlatot.

A FALU POÉTÁI

*

Szegény földmívesek...

Szegény földmívesek, igavonó népem,
Rólatok verselni kellene most nekem.
Hogy mi a földmíves ember élte, sorsa,
Azt a nagyvárosi költő egy sem tudja.
Többféle dolgokról verselhet eleget,
De ő nem ismeri a földmíves népet.
Majd én megéneklem élethűen, sorba,
Hogy milyen szegény a földmíves sorsa,
Már születésénél várja a szenvedés,
Öröme csekélység, legtöbbszörre küzdés.
A remény kíséri, annyira táplálja,
A legtöbb esetben mégis csak megcsalja.
Élvezete éppen semmi sincs nekije.
A dolog súlyában telhetik csak kedve.
Dolgozik mint barom későn vagy korán,
Nem igen láthatni őt henyélni lomhán.
Sok port eszik nyáron, iszik rája vizet,
Ez aztán szép élet, gyönyörű élvezet.
Az adó vállait egyre-másra nyomja,
Feje szédül bele, annyi sok a gondja.
Ruhára, adóra, más házi költségre
Mikor kifizeti üres az az erszénye.
Szerezni mit sem tud, bár-hogy megélhessen,
Évi jövedelme éppen semmi sincsen.
Korán kel, későn megy, nincs éji nyugalma,

Mint égen a csillag, annyi sok a gondja.
Majd orrával turja naponta a földet,
A nagy urak előtt még sincsen becsület.
En is mint földmíves, ki e verset írtam
S tapasztalásaim összeállítottam, —

Jobb szeretnék én is nem földmíves lenni,
Hogy oly barom módra ne kéne dolgozni.
No de azért áldom a jó Istent érte,
Hogy nem urnak, hanem parasztnak [teremte.
Nagydorog. MIKLÓS ISTVÁN

A fénykép

Valahányszor látom
Ezt a bájos képet,
Elfogja szívemet
Egy bűvös ígélet.

Képed nézésével
Nem tudok betelni.
Nem tudlak én Téged
Többé már feledni.

Órák hosszat némán
Elnézem a képed.
Nem szeret úgy senki,
Mint ahogy én Téged.
Alsóoszkó. IFJ. MÁTÉ JOZSEF

Remény

Az évek járnak... mulnak,
Mint valami ólomkerék,
S amit minékünk hoznak,
Abban legtöbb a szenvedés.

És mégis annyira várjuk,
Hogy muljék, hogy jöjjön újabb...
A szenvedésekkel szemben
Nekünk erőt a remény ad.

Akit a zajló hullámok közt,
Még valamennyire hevít,
Aki a zajló hullámok közt,
Még a felszínen tart a hit...

Az élet nagy tengerében,
Minden bizonytalanságot ér.
Árvaságban örökségünk;
Szeretet, hit, magyar remény.
Hajmáskér. BIRO SÁNDOR

Üzenet a menyországba

Atyám! ki ott fűt öröksz felettünk,
Ki mindig szeretted fiad,
Kit én is mindig nagyon szerettem,
Most fölöttünk vagy te egy csillag.
Ismerlek ott is, legragyogóbb vagy,
Megvilágítod sötét éjem,
Tudom, ott is vigyázol reám,
Mint mikor beszélni tanítál szépen.
Ott vagy fűt, jó anyámmal együtt —
Boldogok vagytok, nem szenvedtek,
Azért kérlek, boldogságtok között
Imádkozzatok miértünk idelent.
Imádságtok' meghallgatja Isten,
Mert ti biztosan övéi vagytok,
És áldani fog fiatok ott is
Ha ez örvényben soká nem hagytok.
Imádkozzatok értünk, jó atyánk!
És ti, szeretett jó anyánk,
Hogy fiatok s unokátoknak
Muljék el ez a keserű pohár!
Megvédtetek kis korunk óta
Mindaddig, míg itt nem hagytatok,
És im — mihelyt más hazába vagytok
Miénkire törtek a betyár-latok.
Üzzétek vissza azt a barbár hadat,

Tárlatok felénk védő karotok,
Hogy boldogok legyünk mi is itt lent,
A mi hazánkban, mint ti fűt vagytok.
Nem azért folyt el tengeri magyar vér,
Hogy hazánkban is rabok legyünk!...
S nem azért szenvedtetek csonkán-bénán,
Hogy rablók legyenek urak felettünk! —
Bia. BUCSI JOZSEF

Majd amikor...

Majd amikor felettünk
Pirkad az égboltja,
Jobb sorsot remélhetünk
Az igazság zúgja.
S ha szétpattan majd láncunk
Felcsendül a nóta;
Ujra lesz karunk,
Vidul hegy, völgy, róna.

A tegnap, még gyászos volt
S meglehet már holnap —
Tündöklő lesz az égbolt,
Süt a diadalnap:
S az aranyos sugara
Beragyogj' a földet;
Minden magyar számára
Egy szebb jövőt hirdet.

A jövődő tele lesz
Megelégedéssel...
Ha eszménkért bizva kiúsz
Majd e bús föld népe;
Védelmeti igazán
Dacos magyar szívvél
S az azúros égboltján
Szebb nap vagyog hidd el!
Molvány. FEKETE SÁNDOR

Vitéz Terstyánszky Ödön halála.

A legkiválóbb kardvívó, a művelt világ legelső világbajnoka, az amszterdami nemzetközi vívóverseny olimpiai győztese, vitéz Terstyánszky Ödön vezérkari alezredes, budapesti ezred parancsnok-helyettes és tiszti-iskolai tanár, egy motorkerékpár szerencsétlenség alkalmával előállott súlyos csonttörések és belső zúzódások következtében váratlanul meghalt. A magyar névnek és a magyar sportnak soha el nem muló dicsőséget szerezett világszerte.

Veszett farkas garázdálkodása Romániában. Kisenev mellett egy községben veszett farkas garázdálkodott. A veszett farkas több mint husz embert marta meg. Kórházba kellett szállítani többek közt a község elöljáróját, bíráját, tanítóját és jegyzőjét is. A veszett farkas ellen valószínűségi hajtóvadászat indult. Estére végre sikerült a csendőröknek a dühöngő vadállatot leteríteni.

Felhőkarcoló Budapesten. A Társadalombiztosító Intézet Fiumei-uti palotájára hatalmas tornyot emelnek, amely 18 és fél méter széles, 68 méter magas lesz és 18 emeletre oszlik. A toronyban az öregeségi biztosítási irattárakat és a legalább százévesztendeig megőrzendő okmányokat helyezik el. Vasbetonból, acélajtókkal építik a tornyot, s így sem tűz, sem víz, sem betörés, sem légi támadás nem tehet majd kárt a toronyszobákban őrzött sokmillió aktában.

Halálozás. Dunaföldváról jelentik, hogy lapunk olvasója, Németh Sándor kiliti, a hitelszövetkezet igazgatósági tagja 65 éves korában meghalt. F. hó 22-én temették el nagy részvét mellett a dunaföldvári temetőben. A gyászoló családnak ezuton fejezzük ki részvétnket.

Madárfészkekért mászott és agyon-sújtotta ez áram. Zalaegerszegről jelentik: Gyöngyösszentkirály községben halálos szerencsétlenség érte Németh Mihály bérest. A béresfiu a falu határában a villanyvezeték egyik oszlopán madárfészket látott. Felmászott, hogy leszedje és eközben a villanyvezetékét érintette, mely halálra sujtotta.

Kaposvár környékét elverte a jég. Kiskorpad, Kaposmérő, Kaposvár, Toponár és Áttala irányában negyven kilométer hosszú és tíz-tizenöt kilométer széles területen a jégzápor mindent elpusztított, a termésből és gyümölcsből nem maradt semmi és a Somogyvármegyei Gazdasági Felügyelőség becslése szerint a kár kerekén száz százalék. Kaposváron délután öt órától háromnegyed hatig tombolt a rendkívüli vihar, amely kilencvenkét milliméter csapadékot zúdított a városra. A nagy vízlömeg Kaposvár utcáit sok helyen felszakította, több házban a beömlő rengeteg víz miatt a tartózkodás lehetetlenné vált. Összesen nyolcvan családot kellett kilakoltatni. A sűrűn lecsapó villámok is károkat okoztak, sőt szerencsétlenséget is, mert a jutai uton gyakorlatozó katonák közé lecsapott egyszer a villám, amittől három katona könnyebb égési sebeket szenvedett.

Aki a másvilágon is mulatni akar Vesztrócsi Lajos 31 éves ácsmester, aki legutóbb az ajkai bányában dolgozott, már napokkal ezelőtt elment hazulról. Most felakasztva találták meg. Zsebében levél volt, melyben azt kérte, hogy korporsójába is tegyenek legalább egy liter bort, mert a másvilágon is mulatni akar.

Cs. Csufak Pista az aratási időkről

Tisztolt Magyarfalut, csurog az ég csapja,
Pedig már itt vóna Szent Péter-Pál napja,
Mikoron a népek kaszát kalapátnak
S az érett vetésnek buzgón nekiállnak.
Mer' Péter Pál kezdi igazán a nyarat,
Mikor nem a finánc, de a gazda arat
S keserves munkával begyűjti a magot,
Amit a föld termelt, meg az Isten adott.
Hát idén a kalász biz' gyéren eresztett,
Ritkásabban rakjuk a búzakeresztet,
Kisebbsz a kazal, kevesebb a zsákunk:
A vetésnek mégis bizakodva vágunk.
Vagyishogy csak vágnánk, ha a nyári idő
Nem vóna ojj igen bikaszelidítő,
De egyre csak sir-rí, könnyeit hullatja
S a mezei munkát váltig halogatja.
Áldás hejlett fentről csak nedvesség hullik,
A mi munkánk késik, eredménye mulik;
Ha ez a nyáridő ijképpen fog telni:
Talán majd szüretkor fogunk csak csépelni.
Bezzeg a honatyák elvetették gondját:
Ők június végén a nyarat bemondják
S ha hideg, ha meleg, ha esős, ha száraz:
A képviselőkre nem érvényes már az.
Ők négy kis hónapra elménnek ejtőzni:
Ugyan hogy is tudják türelemmel győzni?
Ugy, hogy egy fülökre lefeküsznek éppen
És betakaróznak a másikkal szépen.
Hát iszen van is mit kipihenni nekik:
Nem egy hosszú napot ültek biz' ők végig,
Ültek rendületlen, ültek szép sorjában,
Majdhogy tyúkszem nem nyílt a hátuk aljában.
Hát aki ennyit ült egygyhejben, rakásra,
Ugyancsak rászolgált a nyújtózkodásra;
No csak nyújtózzék is, míg a takaró ér:
Nem irigyeljük őt e kényelmi jóér'.
Csak az Isten adja, hogy mi dőgozhassunk,
Az ország javára jókedvvel arassunk,
Hogy a hombár teljék — s kenyérre is teljen,
A magyar föld népe éhkoppot ne nyeljen.
Igy osztán megéllünk szép csöndeskén mink is,
No meg csak meglesznek a honatyáink is;
Nem vész el, ki dolgát az Istenre bízta:

A hejségnek bölcsé,

Csöré Csufak Pista.

Hat vacsorázó napszámos közé sujtott a villám. A Nagykőrös határában elterülő Csemőpusztán hat napszámos pokrócot terített a földre, ezen akarták elfogyasztani vacsorájukat, amikor a villám lecsapott és Barkóczy Sándort halálra sujtotta. A többi öt napszámos elvesztette az eszméletét, de nemsokára magukhoz tértek és az ijedségen kívül más bajuk nem történt.

Egy dunapataji földmives rémtette az országúton. Mality József dunapataji földmives külvándor él a feleségétől. Az asszony Kalocsán szolgált már hosszabb idő óta. A férj felkereste feleségét, valami ürügyvel elcsalta Dunapataj felé és az elhagyott országúton megtámadta, majd előrántotta zsebkését és összeszeszúrta, úgyhogy a szerencsétlen asszony a helyszínen kiszendvedt. Mality József szörnyű tette után az egyik utszéli fára felakasztotta magát. A borzalmas véget ért házaspár a járókelők akadtak rá, de ekkor már mind a kettő halott volt. A véres családi dráma áldozatait két kis árva siratja. A csendőrség megindította ez ügyben a nyomozást, de ezideig nem tudta megállapítani, miért követte el borzalmas tettet Mality József.

Revolverrel védekezett a tettenért betörő. Bonyhád községben vakmerő betörést kísérelt meg Buzás Sándor napszámos. Bemászott Tury Ferenc földbirtokos lakásának ablakán és felpróbálta feszíteni az iroda közepén álló kasszát. A zajra figyelmes lett Tury, kijött az irodába, de mikor Buzás észrevette, hogy tettenérték, előkapta revolverét és három lövést adott le a földbirtokosra. Tury félreugrott, így a golyók szerencséjére nem találhatták. Buzás a nyitva lévő ablakon át elmene-kült. Néhány órával később azonban a csendőrök elfogták a község határában és beszállították a békéscsabai ügyészség f. házába.

Autót nyert a leventeversenyen. A soproni leventék jótékonycélu ünnepséget rendeztek, tombolával egybekötve. Az első nyeremény egy személyautó volt, amit Fiedler Mici soproni, ógabonatéri leány nyert el. Amikor a nyertessel közölték, mi történt és az autójához vezették, az örömtől elájult. Azonnal meg akarták tölteni 2800 pengőért az autót, de nem adta oda. Érdekes, hogy az ugynevezett Burgenlandból sok százan jöttek át a soproni népünnepra és két burgenlandi fiatal ember vetőgépet és varrógépet nyert.

Az égő macska felgyújtotta a tanyát. Békésszentandrás községben, Molnár András tanyáján vasárnap délelőtt történetesen senki sem tartózkodott, amikor a tűzhelyről kipattanó szikra felgyújtotta az ott szundikáló macska szőrét. A szerencsétlen megrémült állat, mint egy égő fáklya rohant ki a házból, egyenesen a nádfeleles tetőre. Az égő állattól természetesen azonnal lángra kapott a ház, és mire a nagysokára értesített tűzoltók a községből megérkeztek, Molnár András tanyája porrá égett.

A vadrózsa a legnépszerűbb virág Amerikában. Az Amerikai Természet-tudományi Társulat szavazás alá bocsátotta, hogy melyik a legnépszerűbb virág az Egyesült államokban. A vadrózsa óriási fölényrel győzött: 220.157 szavazatot kapott.

Halálra-vonszolta a pásztorfiut a tehén. A csanádmezei Nagylakról jelentik: Molnár Pál 12 éves tehénpásztor a tehén nyakán levő lánc végét derekára csavarva, lefeküdt a fűbe és elaludt. Az állat közben valamitől felbőszült és vágta a pásztorfiut, aki sérüléseibe belehalt.

Filmielvétele a holdról. Londonból jelentik: A princetoni egyetemen nemrég mozgófényképfelvételeket készítettek a holdról. Ezek a felvételek összesen 66.000 négyzetmérföld területű holdterületet ábrázolnak. A filmek felvétele százszor lassabb volt a szokásos felvételnél. Az egyik film az óriási Kopernikus-krátert mutatja be, amelynek átmérője a kép szerint 56 mérföld lehet. A filmet május 17-én és 18-án éjjel vették fel, amikor a hold kilenc napos volt, vagyis két nappal haladta túl első negyedét. Ilyenkor a kráter a hold fényes részének baloldalán látható és közönséges távcsővel is megkülönböztethető.

Leütötte apósát. Ismeretes, hogy B. Szabó György gyulai földbirtokost veje, Podorány György összeszólalkozásuk alkalmával egy számmal úgy fejbévágta, hogy a szerencsétlen öregember azonnal meghalt. Az orvosi megállapítás szerint B. Szabó György halálát közvetlenül agyvérzés okozta és ezért a vő ellen csak gondatlanságból halált okozó súlyos testi sértés címén indult meg az eljárás. A szombati tárgyaláson igen sok tanút hallgatott ki a törvényszék, akik valamennyien azt igazolták, hogy a fiatalok igen boldogan éltek és az após volt mindig az, aki egyiket a másik ellen bujtogatta. B. Szabó György többször inzultálta vejét, aki mindig csittítani igyekezett apósát és a tragikus esetet az robbantotta ki, hogy az após hozományvadásznak titulálta vejét. A bíróság a vádtól eltérő minősítéssel erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértésben mondotta ki bűnösnek Podorány Györgyöt és ezért öt öthónapi fogházbüntetésre ítélte.

Száguldó autó elé vetette magát egy földbirtokos. Fliszár József keszthelyi bérautóvállalkozó Gyenesdiós felől Keszthely felé robogott autóján. A Petőfi-csárdánál hirtelen egy ember ugrott az országútra és a kocsi elé vetette magát, amelynek kerekei átgázoltak rajta. Fliszár teljes erővel fékezett, a hirtelen zökkenés következtében azonban az autó szélvédőüvegje betört és az üvegszilánkok súlyosan megsebesítették. Csakhamar csendőrrőjrat érkezett, amely megállapította, hogy az öngyilkost Dobos Sándornak hívják, 30 éves gyenesi földbirtokos. Öngyilkosságát családi okok miatt követte el.

Regény-szelvény.

Aki ezen szelvény felhasználásával két új tagot toboroz a Táborba, postafordultával ingyen kap szerkesztőségünkől egy 120 oldalas regényt. Fizetési kötelezettség 6 héten belül legalább egy negyedévre.

Sorsz.	N é v	Község, utca, házszám	Megye
1			
2			

Beküldi:-i lakos.

Ezt a szelvényt a kiadóhivatalhoz kell küldeni.

Hadik János gróf erős támadása az OFB ellen

Teleszky volt pénzügyminiszter szerint kétszer annyi az adóteher, mint volt 1913-ban

A felsőház kedden ülést tartott, amelyen napirend előtt Hadik János gróf mondta el interpellációját az Országos Földbirtokrendező Biróság ítélete által kárt szenvedett felek kártalanítása tárgyában. Az OFB nagyon rugalmasan kezelt a törvényt, és olyan házhelyeket, birtokokat sajátított kirottantaktól és vitéktől, ami égből kiálló igazságtalanság számba megy. A bíróság mezőgazdasági területnek nevezett el egy községben lévő emeletes lakóházat, mert az udvarán kukoricát termesztettek. Ez már jogcím volt az OFB részére, a ház és az udvar elvételére.

A hajdunánási szabó esete

Egy másik eset: Bleyer nevű hajdunánási foltoszó szabó a harctéren szolgálva megvakult. Bleyernek tíz élő gyermeke van, akik közül a legidősebb 15 éves. Ő tartja el keresetképtelen 87 éves öreg édesanyját is. Négy hold földje van, ezt elvették tőle, és a község kézbesítőjének juttatták. Hajdunánás város hivatalosan igazolta, hogy Bleyer bárholnan jövő segélyre rá van szorulva, jó magaviseletű, büntetve nem volt, politikai tekintetben megbízható. A szerencsétlen nyomorgó vakember több ízben kérvényezte, hogy adják vissza a földjét, amit azonban a mai napig még mindig nem kapott vissza.

Tóth József zalaszentmártoni hadirokkantnak 5000 négyszögöl kisbirtoka volt, a feleségének pedig, Tóth Reginának 4000 négyszögöl volt. Házhely célra elvették tőlük és odaadták egy olyan zalaszentmártoni lakosnak, akinek a községben házépítésre alkalmas 2600 négyszögöl ingatlana van.

Pór sigmond dr. nagytétényi körorvos volt katona-parancsnokának biznysága szerint érdemei jutalmaképpen lépett elő ezredorvossá és megszerezte az érdemkeresztet is. Pórnak a háború előtt 13 hold földje volt. A háborúban pedig 30 ezer korona hadikölcsönt jegyzett Pór, mégis az OFB a 13 hold földet teljesen elvette tőle és ezt az ítéletet az elnöki tanács is jóváhagyta azzal az indoklással, hogy a körorvos 1926-ban öröklakást vásárolt és ugyanakkor a földjéből is eladott. Ezt az OFB spekulációnak minősítette és ürügyül használta fel.

A koldusbotra juttatott nagy-körösi cipésmester

Székely László nagykörösi cipésmesternek Nagyörös határában 1500 hold birtoka volt. Ebből 180 holdat vitézi teleknek ajánlott fel, 8 holdat pedig hadirokkantoknak ajándékozott, ezenfelül 426 holdat kisembereknek adott el, 3200 koronás, nagyon olcsó áron. Párját ritkító hazafiasságát azzal büntette meg az OFB, hogy 938 holdat vett el tőle megmaradt 1000 holdjából. Érdekes, hogy miként vélekedett erről a juttatásról Nagyléta község, lemondott róla és kérte, hogy adják vissza az elvett ingatlanokat Székely Lászlónak. Az OFB (Országos Földbirtokrendező Biróság) berkeiben azonban más az igazság. Csak 190 holdat adtak vissza neki, s az OFB végzést hozott arról, hogy a község lemondását nem veszi tudomásul, sőt tovább ment és elrendelte, hogy 12 vasárnapon át doboltják ki a községben, hogy alyanok is jelentkezzenek földért, akiknek az érdemét erre még nem állapították meg. Ez is jellemzi az OFB eljárását. Egyébként éppen most kapott meghívást Székely László a vitézi szék törzskapitányától, hogy az

általá adományozott 180 holdas telekre most iktatják be Hadnagy Domokos ezredet. (Nagy mozgás a Házban.)

A magyar igazság dicsőségének jellemzésére nincsen szó a magyar nyelvben, a németből kell venni ide szót és azt kell mondanom, hogy Justizmord történt. Az OFB jóvoltából most koldusbotra jut Székely László, mert a takarékpénzár végrehajtja azért a kölcsönt, amelyet az egész birtokra adott. Meg kell említeni, hogy Székely László a nagyörösi rokkantegylet, a nagyörösi gazdakör és a MOVE elnöke.

Égbekiáltó igazságtalanságok történeke. Ha nincs mód a barbárizmus megtorlására, úgy vélem, az igazságügyminiszternek kell segíteni.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy neki is az a véleménye, hogy helytelen volt az OFB-nak minden fellebbezési fórum nélkül való megalkotása. Elismeri, hogy a felhozott esetek megdöbbenést keltőek. Talán visszajuttatásuk révén lehet orvoslást keresni, visszamenőleg azonban nem lehet az OFB ítélezéseit felülbírálni.

Hadik János gróf a miniszter választát nem fogadja el. A felsőház a miniszter választát tudomásul vette.

Nagyobb az adóteher, mint amennyit megbir az ország

Napirend szerint következett az állami költségvetés tárgyalása.

Teleszky János nyugalmazott pénzügy-

miniszter beszédében megállapítja, hogy a magyar gazdasági élet nagyon beteg. A mezőgazdaság és az ipar helyzete egyenesen siralmas. Napról-napra újabb fizetési zavarokkal és fizetési képtelenségekkel találkozunk. Ennek egyik fő oka, hogy nagyobb adóterhet raktak az országra, mint amennyit megbir. A költségvetésben összesen 21 millió pengő olyan kiadás van, amelyeket a pénzügyminiszternek vissza kellett volna utasítani. A tőzsde a pusztulás képét mutatja. A hitel megdrágult és ez a drága hitel sem áll teljes mértékben rendelkezésre. Pénzügyintézetünk anyagi helyzete, ideszámítva még a legnagyobbakat is, lényegesen megromlott. A megélhetés drágult és a kereseti lehetőségek egyre csökkennek. Az intelligencia száma egyre emelkedik, viszont olyan munkanélküliségnek vagyunk tanui, amely komoly gondolkodásra int.

Ütött az utolsó óra

Ma a közterhek összege több, mint kétszerese annak, mint amennyi 1913-ban volt. Ma Magyarországon fejenként 141 pengő 45 fillér a közteher, szemben az 1913 évi békebeli állapottal, amikor 89 pengő 43 fillér volt. Ez a tény maga is rávilágít arra, az aránytalanságra, mely az államháztartás és a magángazdaság helyzete között fennáll. Az államháztartásban a takarékoskagot a legszigorúbban keresztül kell vinni, mert az állami kiadásoknak nem szabad pár évig a mai kereteket meghaladnia. Utött az utolsó óra, — mondotta, — és ha nem sikerül az államháztartás és a mezőgazdaság közötti aránytalanság megszüntetését a legrövidebb idő alatt megkezdeni, és azután fokozatosan megvalósítani, akkor én ezt az országot a legnagyobb veszelemnek látom kitéve.

TEGNAP ÉS MA

Azt mondják: a lelkem temető:
Nem rezgenek át rajt szent dalok,
Mit hallgattak tündér-angyalok.

A tegnap szép volt, felhőtlen...
Mit Ég s Föld zengett megdaltam,
Uj ritmusok költője voltam.

Tudtam mit mond fű, fa, föld, virág,
Bárány felhő s tomboló vihar:
Zengtek lelkem szent dalaival...

Nekem mindegy! Ujra zeng a dal
S hirdeti a rét, virág, mező
A költő lelke nem zord temető.

vitéz PÖLÖSKEI JÁNOS

Műtrágyázási kísérletek tengerivel

Az utóbbi években sokan végeztek fészkek műtrágyázási kísérleteket tengerivel, amelyek eredményei megdöntik azon régebbi feltevést, hogy a tengeri nem hálálja meg a műtrágyázást. 1928-ban a Mezőgazdasági Kamarák is végeztettek ilyen kísérleteket, amelyek teljes mértékben igazolták mások eddigi ilyen kísérleteinek eredményeit.

E kísérletek mindig csak szuperfoszfáttal végeztettek azon feltevésből kiindulva, hogy a tengerit rendszerint friss istállótrágyába vetik, s emiatt nem kíván nitrogént és káliumot, hanem egyedül csak foszforsavat. A foszforsav tartalma műtrágyák közül

A tegnap egy ledől Pantheon
Melyhez vissza oly nehéz az út...!
Keresem az új rózsakaput.

Tegnap a mának szent arája,
Mit tavasz és virág diszbe ölt
S egybekel a lantos és a föld.

A ma dala kezdődő csoda.
Ha kell hárfa, avagy felduló
Ál-Krisztussal harcbanduló.

ról, hogy az ő talaji viszonyai között kap-e hasonló eredményeket, vagy sem.

Ilyen fészektrágyázási kísérleteket végzett 1928-ban a Kísszállási Uradalom Bács megyében, amiképpen az egyik táblán 440 kg., a másikon 392 kg. — átlagosan 417 kg.-mal volt nagyobb a műtrágyázott táblán a szemtermés, mint a trágyázatlanon, s így ha a kukorica árát 22 pengővel számítjuk, a szuperfoszfát métermázsánkénti árát pedig 12.50 pengővel, 82.77 pengő tiszta haszon mutatkozott kat. holdanként.

Egy másik kísérletező, Németh István kisgazda Salfán, Vas megyében, kat. holdanként ugyancsak 70 kg. szuperfoszfátot alkalmazva, kat. holdanként 760 kg.-mal több magot nyert a műtrágyázottról, mint a trágyázatlanról. Ez esetben a tiszta haszon 158.45 pengőt tesz ki kat. holdanként.

Egy harmadik kísérletező, Rösser Ferenc kisbirtokos Kecskén, Komárom megyében, ugyancsak 70 kg. szuperfoszfáttal 356 kg.-mal ért el nagyobb termést, mint a trágyázatlanon, amely többlettermés 69.74 pengővel adott nagyobb tiszta jövedelmet, mint a trágyázatlan.

Mindhárom kísérletező hangoztatta, hogy a tengeri néhány nappal korábban érett, mint a trágyázatlan, ami sok esetben szintén jelentős dolog.

Olyan nagy hasznót hajtó termésköbbletek ezek, amikéket semmiféle más mezőgazdasági eljárással elérni nem lehet, s így nagyon is érdemes minden kukoricát termelő gazdának ilyen kísérleteket még a folyó tavasszal beállítani, amelyekkel ha hasonló eredményeket ér el, s azután nagyban folytatja a műtrágyázást, gazdaságának jövedelmezőségét lényegesen fogja emelni. —csy.

Eladó állami facsemeték

A földmívelésügyi minisztérium hirdetményt bocsájtott ki, melynek értelmében az Alföld fásítására, azután csemetekertektől távolos erdőtulajdonosok részére és végül erdei tisztások és városi terek befásítására facsemetéket és suhángokat olcsó áron bocsájt a rendelkezésre álló készlet erejéig az érdekeltek rendelkezésére, ha az érdekeltek az őszi fásításhoz f. évi július 31-ig, az 1930. tavaszi fásítás céljaira pedig f. évi október hó végéig bejelentik igényeiket a szükségelt mennyiségre. A kérvények a kérvényező illetékes erdőigazgatóságához nyújtandók be. Az elkésletten és nem illetékes hatósághoz benyújtott kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Hány ló van Budapesten

Márciusban 6587 volt Budapesten a lovak száma. míg 1910-ben 23.000. Az autók és az emberek lassacskán megesznek Budapesten minden lovat.

Hogyan született meg az Amerikai Magyarok Szövetsége?

Megírta már a »Magyar Falu«, hogy az amerikai magyarok Buffalóban nemzetgyűlést tartottak, amelyen a magyar egyesületek, egyházak és újságok mintegy 800 delegátussal képviseltették magukat. A nemzetgyűlés összehívását szenvedélyes viták előzték meg s gondolni sem lehetett arra, hogy a más-más felfogást valló vezetőemberek meg tudják teremteni az egységet.

Különösen nagy volt az ellentét az Amerikai Magyarok Világszövetsége és a nemzetgyűlés összehívói között, mert az volt a látszat, mintha a Világszövetséget egyetlen lap, az Amerikai Népszava akarná monopolizálni. Kellemetlen volt Göndör Ferencék magatartása is, mert Göndör a nemzetgyűlésen a magyar belpolitikai állapotokat akarta ostromozni, ami nagyban megnehezítette volna az egyesülést és az egységbe tömörülést.

A nemzetgyűlést megelőzőleg a kulisszák mögött izgalmas tárgyalások folytak. Ezeket a tárgyalásokat Eördögh Elemér toledói plébános vezette, amelyen részt vettek: Cserna Endre ezredes, az amerikai »Szabadság« főszerkesztője, Csáky Ferenc plébános, Sebestyén és Csáktornyai lelkészek, Drozdy Győző és Zákány Gyula volt magyar képviselők. Hosszu és izgalmas tanácskozás után sikerült az egységet megteremteniük, úgy, hogy Drozdynak már nem is kellett a gyűlés napján betérjeszteni a kisebbségi véleményt, azonkívül Göndört és társait is sikerült leszerelni. Eördögh plébánosnak és Drozdynak köszönhető, hogy a Világszövetség elnökét, Jósika-Herczeg Imrét is meghívták a nemzetgyűlésbe és a kormányzótanács elnökévé is választották.

A nemzetgyűlés aztán teljes rendben folyt le, amelyet még jobban összehozott Eördögh Elemér plébános hatalmas beszéde. A revízió kérdésében minden magyar egységes volt s ez a megmozdulás heteken keresztül foglalkoztatta az amerikai közvéleményt. Ott helyben 15.000 dollárt adtak össze a delegátusok a revíziós mozgalom megindítására, amely fölött a kormányzótanács rendelkezik. A kormányzótanács négy tagját és négy póttagját a delegátusok választották titkos szavazással, egy tagot a katolikus

egyház, egyet a református, egyet az egyetemen vezetői, egyet pedig az amerikai magyar lapok küldöttségei. Így tehát az amerikai magyarok kormányzótanácsa 8 tagból és 4 póttagból áll. A póttagokat lemondás, vagy elhalálozás esetén hívják be.

Kormányzótanács tagokká Tarnóczy Árpád költőt, Eördögh Elemér plébánost, Jósika-Herczeg Imrét, a Világszövetség elnökét és Dezső Jénost választották.

Póttagok Dr. Tóth Sándor, Drozdy Győző, Király Imre és Molnár István delegátusok lettek.

A sajtó Dr. Cserna Endrét, az egyetemen Kővér Sándort, a katolikus egyház Dr. Mosonyi Lipótját, a református egyház pedig Csutoros Elek lelkészt delegálta a kormányzótanácsba. A megválasztottak mandátuma három évre szól.

Az amerikai magyarok revíziós mozgalomát nagy érdeklődéssel figyeli az amerikai közvélemény. — Amerikában biznak a revízió sikerében s munkájukat nagyban megkönnyíti az amerikai kormány rokonszenve. A buffalói nemzetgyűlésen elhangzott revíziós beszédek az amerikai parlament hivatalos lapjában majdnem szóról-szóra leközölték, ami által a hazánkat ért igazságtalanságról az amerikai parlament minden tagja tudomást szerzett.

Kossuth Lajos levele egy amerikai öreg Bibliában

Az egyik amerikai lap írja, hogy Tifton város lelkésze a régi bibliában egy elsárgult levelet talált, amelyet a nagy magyar szabadsághős írt amerikai barátainak s arra kéri őket, hogy egyik kiülőzött honfitársának és rokonának az elhelyezéséről gondoskodjanak, a levél tartalma a következő:

»E soraimmal igazolom, hogy kézbesítjük, Doross Sándor, ifjú magyar ember, száműzött, kit Ausztria kegyetlen zsarnoksága elűzött szülőföldjéről.

Erdeme, hogy híven szerette hazáját és becsülettel tett eleget hazafiúi kötelességének; ámde úgy hozta a balsors, hogy (feleségem révén) közeli rokonságban állt velem.

Hálát adok Istennek, hogy oly érdemet szereztem hazám elnyomóinak rettegésére és gyűlöletére, hogy nincs lehetőség köztük és köztem sem fegyverszünetre, sem megalkuvásra; de valósággal undorító és kegyetlen dolog az, hogy rokonomnak lenni egyértelmű azzal, hogy az illető meg legyen bélyegezve és pre-

dája legyen a kegyetlen bosszúnak s a kéréshetetlen üldözésnek.

Ebben a helyzetben volt Doross ur. Halálra ítélték, mert jó hazafi volt, in effugie felakasztották s úgy üldözték majdnem két éven át, mint az erdő vadját. De a nép rejtette és oltalmazta saját életének veszedelmével — s így végre sikerült elmenekülnie Ausztria hatalmi köréből.

S most ő is számkivetett — házátlan és pénztelen, csak úgy, mint én. És utrakelt Amerikába, felkeresni az enyomottaknak ezt a menedékét.

Kérem, engedje meg, hogy barátaim barátságába s minden hű, igaz és nagylelkű ember pártfogásába ajánlom őt: Nem kér alamizsnát, nem is fogadná el — inkább halna éhen, mintsem hogy kegyelemkenyéren éljen, míg van ereje, hogy dolgozhassék. Csak munkát kíván. — Amerikaiak! Ne tagadjátok meg támogatástokat ettől a derék, büszke fiatalembertől.

London, 1852 december 4.

KOSSUTH L.,

Magyarország volt kormányzója.

Az angol leány és a tojás

Nagy Emil volt igazságügyminiszter hetek óta Londonban időzik és napokat töltött együtt a magyar nemzet nagy barátjával, Rothermere lorddal. Nagy Emil most azt írja, hogy egy elbeszéléssel úgy megneveztette a lordot, hogy a titkára azt mondta,

évek óta még nem látta olyan jóízűen nevetni.

— Legidősebb fiam, — beszélt el Nagy Emil a lordnak — egy nagyon szép angol leányt vett el feleségül. Az angol szülőkkel közös erővel egy kis birtokot vettünk nekik egy félre-

eső magyar falu mellett. Fiam ráadta a fejét a nagyarányú tojástermelésre és tyukészatra. Hozatott néhány ezer tojást Gödöllőről és vett néhány keltető gépet, de miután a baromfiótlak és a hozzávalók még nem készültek el, ideiglenesen a sok tojást és keltető gépeket betették a hosszú urház néhány még üres szobájába, ott hozták működésbe a keltető gépeket.

— A falusiak látták, hogy sok tojás kerül be a »kastélyba« és azt is hallották, hogy a fiam csirketenyésztést szándékozik bevezetni, de arról természetesen homályos sejtelmük se volt, hogy a világon léteznek keltető gépek, hanem agyrendszerük csak arra a tényre volt berendezve, hogy a tojás kikeltéséhez nélkülözhetetlen kellék a kotlós tyúk.

— Egy szép napon csak látják ám a falusiak, hogy a kis csibék tucat-számra sétálnak ki a parkba. Mi a kő! Összebukik a falu:

»Hallott-e komám kotkodácsolást?»

»Nem én, de a néni se hallott, a hugom se hallott... senki se hallotta... de egyáltalában nem is látta senki tyuknak még csak a színét se, de a csibék mégis kikeltek bent az urházban. Furcsa, az ebadtát!

— Összebukott a falu és kialakult a közvélemény, hogy a dolog nem lehet másképpen, mint csak úgy, hogy a szép fiatal angol asszonynak van olyan boszorkányos sajátsága, hogy nem kell tyúk a tojások kikeltéséhez, hanem ő maga is ki tudja keltetni a csibéket, még pedig anélkül, hogy sokáig ülne a tojásokon, mert hisz minduntalan látták sétálni a kertben, meg lovagolni és így egyfolytában nem állhatott sokáig a tojásokon.

— Miért nem lenne ez lehetséges, — egyeztek meg a falusiak — ha az a híres angol lord, Róthermejer, vissza tudja hozni a régi Magyarországot, miért ne tudná az a szép fiatal angol asszony kikeltetni a tojásokat!...

— No, látni kellett volna a lordot! — fejezi be Nagy Emil az elbeszélést. — Ugy nevetett, hogy még a könnye is kicsordult. Azért magáért is érdemes volt kijönnöm Angliába, hogy ilyen jóízűen meg tudtam nevetetni nagy pártfogónkat sok gondjai közepette.

Vetőmagbeszerzés

előtt kérje képes prospektusunkat ingyen és bérmentve küldjük **Vetőmagnemesítő és Értékesítő Rt.**

BUDAPEST, Gróf Tisza István-utca 2.

Harmonikák, hegedűk, oltérák, beszélőgépek, cimbalmok, továbbá az összes rézfuvóhangszerek, egész zenekarok felszerelése legolcsóbban itt a gyárban kaphatók.

Arjegyzéket ingyen küld.

Romlott hangszereket művésziessen javít.

Legjobb húrok.

Iskolai, dalárdai, egyházi harmoniumok részletre is,

Mogyoróssy Gyula

kir. szabadalmazott hangszergyára

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

* KÖZGAZDÁSAG *

A hivatalos termésbecslés adatai

Tizenhét millió 250 ezer métermázsa buza várható

A buza fejlődésére ésérésére az elmúlt két hét időjárása kedvező volt. Kalászáit kihányta s a kalászhok többnyire fejlettek és hosszúak. A vetések legtöbb helyütt szép sűrűek és szalmájuk elég hosszú.

A gazdasági tudósítók és gazdasági felügyelőségek ideai első számszerű becslése szerint kat. holdanként 6,87, 2,511.367 katasztrális holdon tehát összesen mintegy 17,261.66 mázsa buzatermés várható. A múlt évben a végleges adatok szerint 9,244.320 kat. hold területen kat. holdanként 9,17, összesen pedig 27,011.211 mázsa buza termelt. A mostani becslés szerint tehát a folyó évben a múlt évi végleges termésnél mintegy 9,739.545 mázsával kevesebb buzatermésre számíthatunk.

A rozs fejlődésének ésérésnek szintén kevézet az időjárás. Kalászhok általában szépek és teltek, szemképződése jó s szalmája is elég magas. Csupán Heves, Nógrád-Hont, Hajdu, Szabolcs vármegyék rozsvetése helyenkint ritkák és gazosak, Abauj-Torna, Heves, Csanád és Szabolcs vármegyék rozsvetéseiben pedig helyenkint ablakos kalászhok láthatók.

A gazdasági tudósítók és a gazdasági felügyelőségek becslése szerint kat. holdanként átlag 6,66, vagyis 1,130.120 kat. holdon összesen 7,533.417 mázsa rozstermés remelhető. A múlt évben 1,144.955 kat. hold területen kat. holdanként 7,23, összesen pedig 8,277.641 mázsa rozs termelt. A mostani becslés szerint a várható termés mennyiség tehát a múlt évi végleges termésnél 744.224 mázsával kevesebbnek mutatkozik.

Az őszi árpa erősen kezd sárgulni s pár nap múlva megéri. Kalászhok szép hosszúak és szalmája elég magas. A tavaszi árpa is már többnyire kikalászolt és kalászhok szintén nagyok, Baranya, Nógrád-Hont és Heves vármegyék tavaszi árpavetése helyenkint rozsdásak, Somogy vármegyében pedig egyes vidékeken rovarkár észlelhető.

A zab sűrűn kelt, jól fejlődik és üde zöld színű. Zászlóját legtöbb vidéken most tolja, Baranya, Fejér, Tolna, Somogy és Bács-Bodrog vármegyékben fejlődése kissé visszamaradt, míg Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Nógrád-Hont vármegyékben pedig rovarkár miatt esik helyenkint panasz.

A kapások

A tengeri általában szépen fejlődik: a korai vetésű tengeri különösen megerősödött. Ahol kevés eső járt, ott még gyenge. Kapálása és töltögetése folyamatban van. A burgonya erőteljesen fejlődik és virágzik s a gumók szép számmal mutatkoznak. Kapálják és töltögetik. A korait már szedik és piacra hozzák. A cukorrépa szépen gyarapszik, levélzete egészséges és a földet teljesen beborítja. Többhelyütt esőt kíván. Harmadik kapálása folyamatban van. A takarmányrépa szintén jól fejlődik, levélzete üde és zöld. Helyenkint rovarkár észlelhető.

A kerti vetemények

A kerti vetemények mind elég szépen fejlődnek, több helyen

azonban esőt kívánnak. A paprika fejlődése kielégítő, sőt a korán kiültetett már virágzik is. A vöröshagyma erősen növekszik, hagymája egészséges és elég nagy. A bab szépen bokrosodott és virágzik: jól köt és szép termést ígér. A zöld borsó már nagy tömegben piacra került. A káposzta szép és erőteljes s jó termést ígér. Elvétele a bolha bántja. A komló indái már elérték a legfelsőbb hálózatot.

A szorgalom és tanulás eredménye

Váróczy Mihály pusztatetőtleni gazda a következőket írja a Versenytermelési Utmutatóban:*

»Az 1890-es s a kilencszázas első évek nagyon nehéz gazdasági viszonyai, pérosulva tudatlanságunkkal, sok embert tettek tönkre. Akkoriban én is azon tűnődtem, hogy mibe kerül Amerikáig az út? Dehát mégis csak itt gyűrköztem neki a munkának.

Egyik szomszédomnál láttam 1908 tavaszán két hold buzával szuperfoszfát-kísérletezést. Figyelfem! Dacára az igen száraz tavasznak, amely március utoljától egész aratásig tartott, óriási különbség mutatkozott. A trágyázotton 12 mázsa, a trágyázatlanon 7 mázsa lett az eredmény.

Ezen fellelkesülve és okulva, még ugyanazon az őszen a tengeri után buzám alá és késő ősszel az árpa alá is, kat. holdanként 160 kg. 18 százalékos szuperfoszfátot szórtam. Nagyszerű termés lett. Azután is mindig műtrágyáztam s 1912-ben már 18 mázsa buzám és 20 mázsán felüli árpatermésem lett. Pár évig szórva vetettem, zsákból, leginkább magam, 1911 óta azonban folyton sortrágyázógéppel dolgozom, s 120 kg. 18 százalékos szuperfoszfátot szoktam vetni kat. holdanként. Nálam ennyi bizonyult legjövödelmezőbbnek. Vetem azt minden buza alá, hármj volt az elővetemény. Tehát lóhere és búkköny után is. Fekete agyagtalajon gazdálkodom,

Szerkesztik: Dr. Filó János és Radnóti István. Ára 3.— pengő. Beszerezhető a Hangya-fiókban és könyvkereskedésekben.

Érdekes megállapítások a nagybirtokok felaprózódásáról

Kiss Elelemér, az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója a barcsi gazdanagygyűlésen többek között a következő érdekes kijelentéseket tette:

Számot kell vetni azzal a kérdéssel is, hogy éppen a közép és nagybirtokok súlyos eladósodása folytán ezek birtokainak nagyrésze, ha nem is teljes egészében, de legalább is részeiben eladásra kerül, mert ha ez meg nem történik, akkor a közép- és nagygazdaságok összeroppannak a kamatterhek súlya alatt. Igen ám, de kik fogják ezeket a birtokokat megvásárolni úgy, hogy a magyar föld ki ne csusszon a magyarok kezéből? Csak a kisgazdaközön-

azért mégis árpa és répa alá kifizeti magát (már 1912 óta használok) a kálisó is, melyből 40—50 kg.-ot alkalmazok kat. holdanként. Természetesen a legfontosabb arra törekednünk, hogy a különböző tápanyagok helyes arányban legyenek a talajban. Nagyon kell vigyázni a nitrogénnel. Amíg valamikor a foszfort zsaroltuk ki földünkől, most sok helyen már azt a hibát látom, hogy a fokozott foszforsavtrágyázással nem tart lépést, nem halad párhuzamosan a nitrogén visszapótlása. Vettek egy pengőt is foszforsavmütrágyáért adni ott, ahol nincs elég nitrogén a talajban, vagy nem pótolják azt nitrogénmütrágyákkal. Tengerit és csalamádét kivéve, minden termés alá (búza, árpa, cukorrépa és takarmányrépa, zabosbúkköny, őszi keverék, lucerna, burgonya, borsó és minden konyhakerti vetemény alá) adok szuperfoszfátot. Répa és árpa alá szuperfoszfátot és kálit, repák alá ezenkívül mésznitrogént is. — A repán kívül mésznitrogént használtam már buzánál, árpánál is igen jó eredménnyel.

A mai 3—3,5 mm. buzahasonberek és az amugy is súlyos gazdasági viszonyok mellett ha műtrágyát nem lehetne beszerezni, újra nagy baj lenne. — Tagadhatatlan, hogy az első lendületet a műtrágyázás adta meg.

És jöttek könyvek, újságok, szaklapok, amelyek egész új világot tárak fel előtttem.

Ezért nem kellett Amerikába mennem, hogy az új világot meglássam.

—csy.

között fennáll, — vállalja és fizesse az állam, mert ha ezt rövidlátóan nem teszi meg, akkor kicsuszik az egész ország lábunk alól. Ismétlem, hogy a kisgazdák kivül a rövidesen tömegesen eladásra kerülő birtoktesteket Magyarországon magyar kéz felvenni nem képes. A kisgazda is csak azért, mert bár átlagban kevesebbet termel 2 mm-val, mint a nagygazda, de viszont legalább 3 mm-val olcsóbban termel annál, ha igénytetenségét is figyelembe vesszük.

A közép- és nagybirtok válsága abban csucosodik ki, hogy ezek ma úgy el vannak adósodva, hogy a mai kamatozást figyelembe véve, a birtok teljes jövedelme még a kamatterhek fedezésére sem elegendő. Pedig nem csak hogy ezt kell lefizetniük, hogy a kamatterhek súlya alatt össze ne roppanjának, hanem még igen nagy és forgótőkére is szükségük van, hogy gazdálkodásuk színvonalát olyan magasra emeljék, amivel a mai nagy világversenyben felvehetik a küzdelmet. Ha a közép- és nagybirtokos ceruzát vesz a kezébe és kiszámítja, mit fizet ma kamatra és mit hoz mint tiszta jövedelmet az egész birtoka, akkor reá kell jönnie arra, hogy legfontosabb problémája a terhektől való szabadulás és gazdasága színvonalának felemelése. Ez csak úgy oldható meg, ha birtokainak egy részét áruba bocsátja. Tekintve, hogy ezek a birtokrészek épületek nélkül fognak eladásra kerülni, el sem képzelhető, hogy azokat más, mint a kisgazdaosztály megvásárolja.

Ez a legfontosabb problémája a közép- és nagybirtoknak, amely teljes egészében összefüggésben van a kisbirtokosok vásárlóképes-ségével.

En úgy képelem el a jövő helyzetet, hogy a belső fogyasztást egyes fogyasztási körzetek szerint a kisgazdaosztály fogja ellátni, míg az exportra való termelés a közép- és nagygazdaságok feladata lesz.

57 százalékkal emelkedett a főváros tejfogyasztása

A főváros központi tejhivatalának statisztikája szerint a tejfogyasztás az elmúlt évben jelentősen emelkedett. A múlt évben Budapestre 120 millió liter tej érkezett, ebből feldolgoztak 12 és félmillió litert, tejként forgalomba hoztak 105 millió litert. Az elfogyasztott tej 1928-ban 12 millió literrel volt több, mint 1927-ben és 23 millió literrel, mint 1926-ban. A fejenkénti és naponkénti tejfogyasztás 1925-ben 0,21 liter, 1926-ban 0,27 liter, 1927-ben 0,31 liter, 1928-ban 0,34 liter volt. A fogyasztás emelkedése tehát ötvenhét százalékos. Ez év elején megkezdődött az iskolai tejfogyasztás megszervezése és ezidőszent negyvenhat elemi és középiskolában naponként mintegy 10.000 adag tejet fogyasztanak. A tejfogyasztás emelkedésében bizonyára része van annak a tervszerű propagandának is, amelyet erre a célra a földmívelésügyi és népjóléti miniszter által alakított bizottság kifejt.

A csecsemők tizparancsolata

A Stefánia Szövetség röpiratban fordul az anyákhoz, hogy kisgyermekük egészségére legyenek különös tekintettel. A gyermek a család öröme, tehát fontos, hogy minden anya tisztában legyen a gyermeknevelésével. Ezt akarja elősegíteni ez a röpirat, amely 10 pontban foglalja össze azokat a teendőket, amelyek a kisgyermek egészségére és fejlődésére fontosak. A tizparancsolat a következőket tartalmazza:

1. Sohase válasszátok el nyáron csecsemőjéteket.
2. A nem szoptatott csecsemők étkének elkészítésére mindig megbízható tejet vegyetek.
3. A friss tejet tiszta, sűrű szűrőn szűrjétek át és hűvös helyen tartassátok.
4. A csecsemők táplálékát gondosan úgy készítsétek el, ahogy azt az orvos elrendelte.
5. A táplálékot mindig pontos időben és az orvos által előírt mennyiségben adjátok.
6. Mielőtt azt a csecsemővel megéteétek, kóstoljátok meg. Összement, savanyu, sárga, vagy bűzös tejet ne adjátok neki.
7. Óvjátok csecsemőjéteket a fűző napsugártól.
8. Nappal inkább hűvös szobában, vagy árnyékos helyen tartassátok s este felé, ha már kicsit lehűlt a levegő, vigyétek őt a szabadba.
9. Minél melegebb az idő, annál lengőbbben öltöztösetek a csecsemőt.
10. Óvjátok őt is, táplálékát is a legyekről.

Bevonul a gépember Amerika bankjaiba

Csőcső vezető bankja hosszú kísérletek után elhatározta egész üzemének mechanizálását. E célból tízmillió dollár árára újrendszerű gépeket rendelt, amelyeket valóságos mechanizált bankhivatalnokoknak lehet nevezni.

Az új üzemből minden könyvelési, számolási és ellenőrzési munkát gépek fognak végezni. A felek az eddig szokásos betéti könyvecskéi helyett bőrkötéses tárcát kapnak, amelybe minden ügylet után egy lapot illesztenek be, amely a fél főkönyvi lapjának legújabb másolata lesz. A gépek az egyes tételeket nemcsak az összes könyvekbe vezetik be, de automatikusan megvonják az egyenleget is, melyek oly pontosak, hogyha a fél túllépi követelését, a gép ezt rögtön jelzi és a különbözetet külön rovatban piros betűvel tünteti fel.

A gépek segélyével két kezelőnő könnyen elvégezheti hat gyakorlott banktisztviselő munkáját és még sokkal megbízhatóbban dolgoznak, mert a gép nem csal.

REGÉNYCSARNOK

Kié az orr?...

— Vig regény —

Írta: Zsirkay János

(9)

Magam is kíváncsi lettem. El kell árulnom, hogy a játék nagyon fordulatossá vált s ha nem lett volna az én bőrömről szó, még élvezni is tudtam volna.

Titusz kihuzta a felsőtestét.

— Képzeld, kapitány ur, meg akartak vesztegetni.

— Megvesztegetni?... Egy román katonát?... Ki?... Ugyan ki?... Ez?... Ez itt-e?... Ez a... ez a... Ó!... És ugyan mivel és mennyivel?

— Ezzel.

És Titusz kivett a zsebéből két darab ezer koronás bankjegyet és letette az asztalra.

Csend. A légy zümmögését meg lehetett volna hallani. Végre, hosszas hallgatás után a kapitány lassu, szakgatott kacagásban tört ki. Felfogta a bankjegyeket s az ujjja köré csavargatta. — Kétezer magyar korona?... Ennek a szegény ördögnek meg kell vizsgálatni a fejét, hisz ez — bolond. Közönséges bolond.

A helyzet annyira élére volt állítva, hogy valaminek történnie kellett, ami a feszültséget levezesse.

Sosem éreztem jobban, mint e pillanatban, annak az elvnek az igazságát, hogy a végletek találkoznak. Bár a hóhér kötele csiklandozta is a nyakamat, kedvem lett volna felkacagni és tapsolni ahhoz a komédiához, amit ezek az emberek előttem eljátszottak. Vagy talán ők tartanak engem bolondnak? Hopp, ez nem is rossz gondolat. S már készen is voltam a tervemmel. Ha ők játszanak, miért ne játszanam én is? Hadd lássuk, ki a jobb játékos?

Egyszerre minden átmenet nélkül olyan kacagásban törtem ki, hogy mind a két ember meglepetten nézett rám. Nézhettek, — engem ugyan nem hoztak zavarba.

Majd Tituszhhoz léptem és megveregettem a vállát.

— Bravó, barátom, bravó!... Igazán pompásan csinálod a dolgot. De ha már ennyire vagyunk, kénytelen vagyok figyelmeztetni, hogy légy óvatosabb és dugd el jobban ezeket a bankókat, amelyek tőlem kaptál, mert a kapitány ur észre találja venni, és megnehezíthet, hogy nemcsak engem akarsz fálnak állítani, hanem őt is.

Ez a váratlan fellépés egészen megváltoztatta a helyzetet. Titusz láthatólag zavarba jött és önkénytelenül zsebébe csuszította a kezét, amely mozdulat nem kerülte el a kapitány figyelmét.

Pedig ennek a szeme már oda volt tapadva a Titusz arcára, és a Titusz mozdulataira. Ez a tekintet villámokat szórt, de ezuttal már nem én felém, hanem Titusz felé. Lehetetlen volt észre nem vennem, hogy e percben már nem én álltam a helyzet középpontjában, hanem Titusz. Minden attól függött, hogy tudom-e továbbra is a megkezdett irányban vezetni a dolgot. Nem lehetett haboznom. Minden pillanatnyi késés csak a hálót szűkíti köröttem, amelybe vigyázatlanságom miatt kerültem. Szerveim csodálatos pontossággal és éberséggel dolgoztak. Szemem a legkisebb mozdulatot is észrevette és megfigyelte, fülem egyetlen szótagot sem szalasztott el s agyam minden pillanatban új és új tanácsokkal sietett segítségemre. Nem is volt más feladatom, mint hallgatnom hű szolgálma és követnem tanácsait. Ezt meg is tettem.

Olyan ügyes kézmozdulattal, amelyet

tőlem bármely cirkuszi mutatványos is megirigyelhetett volna, kihuztam zsebemből az utolsó papírpénzt, — egy tízezer koronást — amit minden utazásnál külön szoktam tenni minden meglepetés elleni védekezésül. S úgy téve, mintha a pénzt Titusz zsebéből rántanám ki, oda dobtam azt a kapitány elé az asztalra.

— A másik kettő is ott van a zsebemben, amit tőlem elvett, — mondtam olyan határozottsággal, ami minden kétséget kizárt állításom igazságával szemben.

A támadótból egyszerre támadó lettem, s éreztem, hogy ez a szerep sokkal könnyebb, mint a védekezés.

A kapitány felháborodottan rohant Titusz felé.

— Elő a pénzt! — ordította.

Titusz tagadni próbált, de a torkán akadt a szó. Én merészen és elszántan szegeztem tekintetemet az arcába, szinte rákényszerítve a gondolatot, hogy nincs más lehetősége a menekvésnek, mintha megerősíti vallomását és megadja magát.

Láttam, amint zsebébe csuszított keze meg-megvonaglik, mint a falánk állat, amely mohóságában nagyobb nyelést a zsákmányból, mint amit lenyelni és megemészteni képes lett volna. Tudtam, hogy az áruló bankjegyek ott vannak a szobában; próbálja megsemmisíteni, szétszaggatni azokat, csak hogy kimene-küljön abból a csapdából, melynek most én tartom kezemben az ajtaját. Tőlem függ, megszabadul-e, vagy belepusztul? Nincs kegyelem! Tovább kell folytatnom az üldözést.

— Ott van a zsebemben a pénzem! Két tízezer korona. Tessék csak előparancsolni, kapitány ur! Ugy is azt mondtotta, hogy a kapitány ur »megkenésére« kell neki a pénz, mert csak így tud kiszabadítani.

— Nem igaz! — kiáltott fel Titusz, de én letorkoltam. Ha ő el akart engem veszejteni, nem jogom-e, sőt nem kötelességem-e magamat védeni, s őt veszejteni el? Vajjon a becsutellenekkel, a gazokkal szemben kötelezhet-e bennünket az erkölcsi törvény?

Csak el kellett gondolnom, miként szegődött ez az ember hozzám, mily fűzfingos ravaszsággal igyekezett bizalmamba lopakodni, mily számítással lopta vagy lopatta bele utításkamba a gránátokat, amelyekkel a maga hasznát, a maga érdemeit akarta növelni az én fejem, az én életem árán is — s mindezeket elgondolva, egy pillanatig sem érezhettem ez emberrel szemben sem szánalmat, sem részvétet. El kellett veszejtenem el engem. Az eszközökben nem lehettem válogatós, mert hiszen eszközeink megválogatása sosem, vagy csak a leg-ritkább esetekben függ tőlünk, de majdnem mindig azoktól, akikkel szemben állunk s akikkel harcolunk. S hogy a kapitány személyét is belevontam a köztünk folyó harcba, s hogy olyan látszatot adtam a helyzetnek, mintha a kapitány is bűnrésze volna a Titusz zsarolásának, ezzel a jól bevált fogással szinte szövetségesemmé tettem a kapitányt és őket egymásnak uszítva, élvezhettem a két veszekedő közt a titkon örvendő harmadik szerepét. A továbbiakat nem kell bővebben részleteznem. Dühös, fogcsikorgató káromkodások közt röpködtek a »dráku«-k, hol a kapitány, hol meg Titusz ajkáról.

(Foly. köv.)

H. L., Dancsháza. Tudomásunk szerint a föld árát előbb is ki lehet fizetni. Az irodában nézze meg erre vonatkozólag a hivatalos lap rendelkezéseit, amely pontosan és részletesen tartalmazza a rendeletet. Nekünk is csak hiányosan áll rendelkezésünkre a rendelet s ma előttünk sem tiszta a kérdés pont. — Virág György, Tolna. Még a héten minden hátralékos előfizető megkapja a kimutatást, mennyivel tartozik, tehát nem tartjuk szükségesnek, hogy itt e helyen is közöljük. Bizonyára tévedésből kap két lapot, de Ön csak egyet tartozik elfogadni. Jól teszi, ha a másikat átadja ismerőseinek, legalább ezáltal is terjed az Eszme. Szívélyes üdvözléssel. — Károly Ádám. Kár volna azt a pár asszonykát bántani, akik Kaposváron Ottósdit játszottak. A királykérdés megoldása sokkal fontosabb ügy, hogysem azt néhány túlbuzgó asszonyka meg tudná oldani. Mi annyira kicsinyesnek tartjuk azt a gyűlést, hogy nem is óhajunk vele foglalkozni. Nem komoly ügy, nem érdemel említést. —

Gusztáv P. Bátya. Sorait vettük s köszönjük szíves figyelemzését, minden törekvésünk, hogy a Magyar Falu minden vasárnap pontosan ott legyen olvasóink asztalán. Néha kapunk panaszt, hogy későn érkezik, noha mindkét lapot egyszerre adunk postára és így nem mulhat rajtuk a dolog. Nagyon kérjük, hogy jövőben is figyelmeztessen bennünket a rendeltetésre, hogy a postán orvoslást kérhessünk. Szívélyes üdvözléssel és testvéri barátsággal. — Mojzes Gy. Herczegszántó. Az ön panasza is az, hogy a Magyar Falut későn kapja, Sajnos, a mint fentebb is olvashatja, ez aligha a mi hibánk, hiszen mi nagy gondot fordítunk arra, hogy a mi szívbéli barátaink meglegyenek velünk elégedve. Jó azonban, hogy figyelmeztet: utánna nézünk és ha lehet, orvosoljuk. Isten áldását mindnyájunkra. — Varga J. Böhönye. A verset megkaptuk, sajnos azonban, hogy nem igen tudunk annyi költeménynek helyet szorítani, amennyinek szeretnénk. Így hát bizony várnia kell, míg rákerül a sor az elolvasásra, mert ha annyi bankót hozna a posta, mint a mennyi verset, mi volnánk Európa leggazdagabb vállalata. Üdvözléssel. — Kovács Gy. Somogyvár. Kívánsága szerint a hirdetést beszüntetjük. Kétszer jelent meg s önnek nem a rendes tarifánkat számítjuk, csak 2 pengőt összesen. Előfizetése március végén járt le, így mindössze egy negyeddal van hátralékban. Tehát összesen 4 p. 50 fillért kell küldenie hátraléka kiegyenlítésére. Üdvözléssel. — Novák Mária tanítónő Pötréte. A szerkesztő ur köszöni a fényképet, azonban nem írta meg, hogy felhasználás végett küldte-e be, avagy csak ajándékol a szerzőnek. Mindkét esetben köszönjük figyelmességét. — Szőke Sándor. A szeszfőzés ügyében ugyanazok a rendelkezések állanak fenn, mint a múlt évben. A Truktusz hatásköre csak annyira terjed ki, mint tavaly. A rendelet nem új s így nem is áll módunkban teljes egészében közölni. Az akciónkat a dologidő megszűntével fogjuk végképp lebonyolítani, amit önnel is tudatni fogunk. — Belvárosi R. Kör Makó. A beküldött P 5. — április 1-től szeptember 30-ig könyveltük el.

Felelős szerkesztő:

Zsirkay János

Főszerkesztő:

Dr. Farkas Endre

Főmunkatárs:

Vitéz Pölöskei J.

Felelős kiadó:

Vitéz Oláh Béla

Piaci árak

Gabona árak:

Árak 100 kg-kint budapesti paritásban. Buza 77 kg-os, tiszavidéki 21'90—22'10, felsőtiszavidéki 21'60—21'80, fejemgyei 20'80—21'—, egyéb dunántúli 21'10—21'30, pestvidéki 21'10—21'30, bacsikai 21'10—21'30, buza, 80 kg-os: tiszavidéki 22'60—22'80, felsőtiszavidéki 22'20—22'40, fejemgyei 21'40—21'60, egyéb dunántúli 21'70—21'90, pestvidéki 21'70—21'90, bacsikai 21'70—21'70, rozs, pestvidéki 17'25—17'50, rozs, más származású 17'25—17'50, takarmányárpa, l. r. 21'50—22'—, takarmányárpa, középminőségű 20'50—21'—, sörárpa, felsőmagyarországi 24'—24'75, sörárpa, egyéb 23'50—24'—, zab l. r. 19'25—19'75, zab, középminőségű 18'50—18'75, tengeri, tiszántúli állomásokról 25'25—25'75, tengeri egyéb állomásokról 24'40—24'75, köles 27'50—28'50, búzakarpa 13'50—13'75, lucerna 1928. évi 120'—140'—, lóhere, nagy arankamentes 140'—150'—, lóhere, nagy arankás 125'—135'—.

Burgonya

Árak nagybani vásárlásnál métermázsánként a következők: Nyári rózsaburgonya 26'—30'—, őszi rózsaburgonya 17'—20'—, Ella burgonya dunántúli 9'—9'—, étkezési Wohltmann burgonya 6'—6'50, fehér 7'—7'50 P.

Takarmány árak

Árak métermázsánként pengőben: réti széna l. r. 6'11'—14'—, réti széna II. r. 6'8'50—10'—, réti széna, III. r., csomogolásra 4'—8'—, muharszéna 10'—18'—, lucernaszéna 12'—, zöld árpa, zab-takarmány 11'50—14'50, alomszalma l. r. 4'50—5'—, II. r. 4'—4'— P.

Marhavásár

Árak élőszületben kg-kint: bika, magyar II. r. —82—95, bika tarka l. r. 1'04—1'14, kivételesen 1'16, II. r. —92—1'02, III. r. —72—90, ökör, magyar l. r. 1'06—1'16, kivételesen 1'24, II. r. —78—1'04, III. r. —46—76, ökör, magyar l. r. 1'06—1'16, II. r. —78—1'—, III. r. —46—76, ökör, tarka l. r. 1'02—1'18, kivételesen 1'30, II. r. —82—1'04, III. r. —56—76, tehén, magyar l. r. 1'18, II. r. 1'06—, tehén, tarka l. r. 1'—1'10, kivételesen 1'14, II. r. —68—98, III. r. —44—66, bivaly, magyar —60—80, növendék (éves) —70—1'12, kicsontozni való —32—44, rugott borjú —72 P.

Sertésvásár

Prima urasági 1'74—1'78—1'78, prima szedett 1'74—1'78—1'78, közép 1'60—1'68,

könnyű, jobb 1'30—1'40, könnyű, silány 1'20—1'30, öreg urasági 1'64—1'68, öreg szedett 1'44—1'54, angol sonkamalac 1'40—1'80—1'86, hus 2'10—2'48, zsír 2'04—2'10, szalonna 1'88—1'94, hasított félserítés 1'80—2'28 P.

Tej és tejtermékek

Teljes tej literje —34—40, lefölözött tej literje —16, habtejszín literje 3'—4'—, tejfel literje 1'80—2'40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 6'—7'40, nagyban 5'60—6'20, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4'20—4'80, tehéntúró kg-ja kicsinyben 1'—1'40, juh-túró kg-ja kicsinyben 3'20—3'60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4'80—5'60, trapista sajt kg-ja kicsinyben 2'80—4'20, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 5'40—6'50 P.

Baromfi és tojás

Csirke, élő, darabja 1'70—4'50, tyúk, élő, darabja 3'—7'—, ruca, élő, darabja 4'—5'—, hizott leölt ruca kg-ja 2'80—3'50, hizott, leölt pulyka kg-ja 2'—3'20, libamáj kg-ja 4'—12'—, ludzsír kg-ja 3'—5'—, tojás darabja 10'—14'— P.

Gyapjupiac

Az árak a következőképpen jegyezhetők: homokos, gyengébb gyapjú 1'60—2'—,

középminőségű fésűs, vagy szövetyapjú 1'90—2'20, nagy uradalmi prima fésűs gyapjúért 2'20—2'40, finom szövetyapjú 2'30—2'70 pengő kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs

Sárgarépa kg-ja —20—40, sárgarépa ujd. csomója —08—50, petrezselyem kg-ja —40—80, petrezselyem ujd. csomója —04—10, zeller kg-ja —70—120, kalarabé kg-ja —80—1'—, kalarabé ujd. darabja —04—30, karfiol kg-ja 1'40—4'—, vöröshagyma kg-ja —16—28'—, fokhagyma kg-ja —40—80, cékla kg-ja —20—40, fejeskáposzta kg-ja —55—80, kelkáposzta kg-ja —50—120, kelkáposztn ujd., hazai kg-ja 50'—120, vöröskáposzta (külföldi) kg-ja —70—130, fejes saláfa darabja —03—12, torna kg-ja 1'—2'—, rózsaburgonya kicsinyben kg-ja —24—38, nagyban q-kint 13'—30'—, közörséges burgonya kicsinyben kg-ja —14—20, nagyban q-kint 10'—13'—, kifliburgonya kg-ja —30—44, champignon gomba kg-ja 3'—5'—, hónaposretek csomója —03—16, uborka kg-ja 1'—2'—, tök 1'20—2'—, zöldborsó, hüvelyes, (külföldi) kg-ja —40—70, spárga kg-ja

Borárak

Szentmártonkátán a szőlők általános virágzása megindult. Jelentékeny moly- és iloncajárvány lépett fel. Csekély készletek mellett kis hektós tételekben 45—55 filléres árak mellett van forgalom. Prónayfalván 9—10 fokos borok 25—30 filléres áron kelnek. Egy 14 fokos borkis tételben elkelt 71 filléért literenként. Dömsödön 9—10'5 fokos borok kisebb tételekben 35—40 filléért kelnek el.

Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 100 hl. 10'5 fokos fehér 40 filléért, 30 hl. 12'5 fokos 45 filléért, 50 hl. 11 fokos othello 35 filléért és hl. 10 fokos fehér 35 filléért. Borkészletek még elég nagy mennyiségben találhatók.

Széksárdon eladások csak gyéren fordulnak elő 3—3'5 filléres alapon. Kínálat élénk.

Pálinkaárak

Törköly 4'—4'10, szilvórium (nyári áru) 5'—5'20, kékáru 6'—6'20, borpárlat (uj) 4'80—5'— P, ab termelő állomás.

Nemcsak olcsó, hanem jó is

20 méter Tennisflanel, jó bolyhos — 30 pengő
20 " Liliom-vászon, hófehér 80 szálés 30 "
20 " Köténykarlon, szépen mintázva 30 "
23 " Angin, garantáltan pehelytartó 30 "
23 " Agynemű, színes csikkal — 30 "
16 " Ruhabarhet, finom — — — 30 "

Pósta- és vámilleték az árakban bevonultatott.

Szétküldés utánvétel:

Stolin József szövetgyárból, Nachod (Cseh-szlovákia)

A FRIEDLER-éle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszer.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, valamint a FRIEDLER-LABORATÓRIUMBAN, VII., Murányi-u. 46. Telefon: J. 464—71.

DEUTSCH ZOLTÁN

mezőgazdasági, műszaki cikkek nagykereskedése
Budapest, VI., Nagymező-utca 19.

(Telefon: Aut. 255—77)

(Telefon: Teréz 255—77)

Ford-Fordson

alkatrészekből dusan felszerelt raktárkészlet
Eredeti amerikai „EXTRA HEAVY” traktorolaj-, autó- motor-, henger- és gépolajok

Az összes gyártmányú Ikkaszt és aratógépekalkatrészek, boxzávaló asztal- és elváltoronyvák eredeti „ROBIN HOOD” manillarsín, JOHN, DEERE, STOCK, OLIVER, MASSEY, HARRIS, FERGUSON, EBERHARDT és GÖZEKE EKEVASAK és egyéb pórtételek.

Traktor-, Stock-eke, gőzekejavítások saját kipróbált szakembereimmel főtengely- és henger-csiszolás

Gőzekektelek, sodronytelek, az összes fajta szabadalmazott kerétfeszítők, hegesztőberendezések, ipari- és gazdasági szerszámok, szerszámok, fűrészek, kértérszerek, fűrészlapok, dob-sia, csapágytém, gépszij stb.

Gazdasági-, szerszári és malomlezerelési áramanyagok, selyemszítaszervetok, gummi- és kenderitömlők, gabonamérlegek, gabonaszálak (juta és lenből) vizhatlan kanzal-, cséplő- és kocsiponyvák, repceponyvák, szegedi köldárak, valódi gyapjú lópokrócok, gáz-, gőz- és vízszervetok.

Szarvasmarhák biztosítása

Állatbiztosítás

Lovak, sertések biztosítása

legelőnyösebben, kartelen kívül a
Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz.

Telefon: Automa 878—70.

Asbest
Tömítések
Tauril
Bőrszij
Sziyvasz
Gyanla
Heveder
Ponyva.
Zsák, zsineg
Speciál-
olajak

Auto
Traktor-
üzemhez
Golyós-
csapágyak
Csapágytém
valódi
angol Hoyt
Permetezők
Rézgálic
Raffia

Mérlegek
Vas- és
fémcsúlyok
Feszmerők
Armaturák
Szivattyúk
Kutak
Vízvezetési
csövek
Döbsinek
Vízmutató üveg stb.

Világításához és
hegesztéshez

KARBID

lámpák, égők és
hegesztő készülékek

Legkittűnőbben ledezi összes műszaki szükségletét

Schvarcz József és Tsa

cégneél (Cégtalajdonos: Műszaki Unio rt.)

Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve. Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk. Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

Minden hangszert

hegedűt, harmonikát, gramofont, cimbalmot, harmoniumot, zongorát, pianinót

legjobban és
legolcsóbban

Reményi Mihálynál

vásárolhat, Budapest
VI, Király-utca 58-60.